

Návrhy pro zlepšení hospodaření města Břeclav

Miloslav Soška

Bakalářská práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Miloslav Soška**
Osobní číslo: **M120177**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Návrhy pro zlepšení hospodaření města Břeclav**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši odborných zdrojů týkající se hospodaření obcí.

II. Praktická část

- Zpracujte socioekonomickou charakteristiku města Břeclav.
- Analyzujte hospodaření města.
- Navrhněte opatření pro zlepšení hospodaření města Břeclav.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

GRUBER, Jonathan. Public finance and public policy. 3rd ed. New York: Worth Publishers, 2011, 718 p. ISBN 14-292-1949-1.
MARKOVÁ, Hana. Finance obcí, měst a krajů. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, 190 s. ISBN 80-861-9923-1.
MATES, Pavel. Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001, 196 s. ISBN 80-717-5100-6.
PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Markéta Slováková
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 15. prosince 2017
Termín odevzdání bakalářské práce: 14. května 2018

Ve Zlíně dne 15. prosince 2017

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhajení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne 14. dubna 2018

Jméno a příjmení: Miloslav Soška

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Hospodárné, efektivní a účelné zacházení s financemi je hnacím motorem municipálního hospodaření, díky kterému má municipální celek dostatečné množství vlastních prostředků na realizaci investičních akcí jako jsou opravy a výstavba veřejných komunikací, modernizace infrastruktury, rekonstrukce mateřských a základ škol a poskytování finančních prostředků na provoz či modernizaci důležitým právnickým subjektům, které se podílejí na chodu municipálního celku.

Cílem bakalářské práce je navrhnout taková opatření, která by mohla vést ke zlepšení hospodaření města Břeclav. Tato opatření vychází z teoretických základů čerpaných z odborné literatury zaměřené na municipalitu a jejich hospodaření, z analýzy jednotlivých položek rozpočtů sledovaného období 2012 – 2017, účetních výkazů města Břeclav a diskuzí se zaměstnanci městského úřadu Břeclav, konkrétně s vedoucím ekonomického odboru a vedoucí útvaru interního auditu.

Klíčová slova: veřejná správa, město, rozpočet města, příjem, výdaj

ABSTRACT

Effective and efficient handling of finance is the key of municipality management. Municipality needs effective handling of finance for having sufficient resources to implement investment actions such as repairs and construction of public roads, modernization of infrastructure, reconstruction of schools and transfers to important legal entities involved in the running of municipality unit.

The aim of the bachelor thesis is to propose measures that could lead to improvement of the municipality Břeclav. These measures are based on theory according to specialized literature focused on the municipalities and their economy, financial analysis of budget items in the period from 2012 to 2017, accounting statements and discussions with an employee of the economic department and internal audit.

Keywords: public administration, city, municipality budget, income, expense

Poděkování

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Markétě Slovákové za odborné rady a věcné připomínky v průběhu vypracování této bakalářské práce. Dále děkuji vedoucímu ekonomického odboru a vedoucí útvaru interního auditu a všem zaměstnancům úseku místních poplatků, rozpočtu a účetnictví za ochotu a vstřícnost při poskytování poskytovaných informací.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	12
1.1 STÁTNÍ SPRÁVA.....	12
1.2 SAMOSPRÁVA.....	13
2 OBEC	14
2.1 ORGÁNY OBCE.....	14
2.1.1 Zastupitelstvo.....	14
2.1.2 Rada.....	15
2.1.3 Starosta.....	15
2.1.4 Obecní úřad.....	16
2.1.4.1 Pověřený obecní úřad.....	16
2.1.4.2 Obecní úřad obce s rozšířenou působností.....	17
2.2 PŮSOBNOST OBCE.....	17
2.2.1 Samostatná působnost.....	17
2.2.2 Přenesená působnost.....	18
3 ROZPOČET OBCE	19
3.1 ROZPOČET.....	19
3.1.1 Obsah rozpočtu.....	19
3.1.2 Běžný a kapitálový rozpočet.....	20
3.1.3 Rozpočtový výhled.....	20
3.1.4 Rozpočtový proces.....	21
3.1.4.1 Sestavení návrhu rozpočtu.....	21
3.1.4.2 Projednávání a schvalování rozpočtu.....	21
3.1.4.3 Kontrola plnění a vyhodnocení rozpočtu.....	22
3.1.4.4 Zpráva o přezkoumání hospodaření obce.....	22
4 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	23
4.1 PŘÍJMY.....	23
4.1.1 Daňové příjmy.....	23
4.1.1.1 Daň z nemovitostí.....	24
4.1.1.2 Místní poplatky.....	24
4.1.1.3 Správní poplatky.....	24
4.1.2 Nedaňové příjmy.....	25
4.1.3 Kapitálové příjmy.....	25
4.1.4 Přijaté transfery.....	25
4.2 VÝDAJE.....	25
4.2.1 Běžné výdaje.....	26
4.2.2 Kapitálové výdaje.....	26
5 FINANČNÍ ANALÝZA	28
5.1 UKAZATEL RENTABILITY.....	28
5.2 UKAZATEL LIKVIDITY.....	29
5.2.1 Běžná likvidita.....	29
5.2.2 Pohotová likvidita.....	29

5.2.3	Okamžitá likvidita	29
5.3	UKAZATEL ZADLUŽENOSTI	29
	Celková zadluženost	30
5.3.1	Zadluženost vlastního kapitálu	30
5.3.2	Úrokové krytí	30
II	PRAKTICKÁ ČÁST	31
6	SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA BŘECLAV	32
6.1	POLOHA	32
6.2	HISTORIE	32
6.3	OBYVATELSTVO	33
6.4	STRUKTURA OBCE	34
6.5	TRH PRÁCE	35
7	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA	37
7.1	PŘEHLED SCHVÁLENÝCH ROZPOČTŮ	37
7.2	PŘEHLED SKUTEČNÝCH ROZPOČTŮ	37
7.3	ANALÝZA PŘÍJMŮ	39
7.3.1	Daňové příjmy	40
7.3.2	Nedaňové příjmy	42
7.3.3	Kapitálové příjmy	43
7.3.4	Přijaté transfery	44
7.4	ANALÝZA VÝDAJŮ	45
7.4.1	Běžné výdaje	45
7.4.2	Kapitálové výdaje	47
7.5	RENTABILITA MĚSTA BŘECLAV	48
7.6	LIKVIDITA MĚSTA BŘECLAV	48
7.7	ZADLUŽENOST MĚSTA BŘECLAV	49
7.8	VÝHLED HOSPODAŘENÍ V ROCE 2018	50
8	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ	51
8.1	NÁVRH Č. 1	51
8.2	NÁVRH Č. 2	54
8.3	NÁVRH Č. 3	54
8.4	NÁVRH Č. 4	55
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ	62
	SEZNAM TABULEK	63
	SEZNAM GRAFŮ	65
	SEZNAM PŘÍLOH	66

ÚVOD

Tato bakalářská práce je zaměřena na analýzu hospodaření města Břeclav v období 2012 – 2017 s výhledem na rok 2018.

Vzhledem k mému zaměstnání ve firemním bankovníctví jedné z největších bank působících na tuzemském bankovním trhu, kde pravidelně provádím analýzu hospodaření podniků s obratem od 50 do 1.500 mil. Kč, byl důvodem pro výběr tohoto tématu zájem o bližší seznámení s hospodařením ve veřejné správě a konkrétně města, ze kterého pocházím.

Hlavním úkolem obce je efektivně, účelně a hospodárně využívat majetek a prostředky k rozvoji města a plnění potřeb svých občanů. Hlavním cílem této bakalářské práce je analýza hospodaření města Břeclav v období 2012 – 2017 a navržení vhodných návrhů pro zlepšení hospodaření města v budoucím období.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, části teoretické a části praktické. V teoretické části jsou definovány pojmy, jako jsou státní správa a samospráva. Další část teoretické části se detailněji zabývá obcí, konkrétně orgány obce, rozdíly mezi pověřeným obecním úřadem a úřadem s rozšířenou působností. Poté se teoretická část věnuje rozpočtu obce a to obsahu, rozpočtovém výhledu, procesu a rozpočtové skladbě, která nás seznámí s jednotlivými příjmy i výdaji obce. Závěr teoretické části je zaměřen na finanční analýzu a na vybrané finanční ukazatele.

Praktická část se zabývá socioekonomickou charakteristikou města Břeclav, ve které nás seznámí s polohou, historií, obyvatelstvem a místním trhem práce. Na socioekonomickou charakteristiku naváže část analyzující hospodaření města v období 2012 – 2017, která zobrazí rozdíl mezi schválenými rozpočty a skutečnými rozpočty, analýzy jednotlivých příjmů i výdajů a seznámí nás s plánovaným hospodařením v roce 2018.

Závěr praktické části je věnován řešení konkrétních nedostatků hospodaření města Břeclav, jako třeba zbytečně vysokým výdajům na telekomunikační služby, vysoké procento dlužníků místních poplatků, konkrétně poplatků za komunální odpad a neefektivnímu zhodnocení finančních prostředků, které město dlouhodobě drží na běžném účtu.

HLAVNÍ CÍLE A METODY BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Správné hospodaření municipálního celku je nesmírně důležité. Zejména správně hospodařit s majetkem obce, aby byl majetek, který obec nevyužívá pronajat a mohl se tak stát aktivem tvořící zdroje nebo aby nedocházelo ke zbytečnému vynakládání finančních prostředků na produkty a služby, které mohou municipální celek stát daleko méně. Díky správnému hospodaření, si může obec tvořit rezervy na potřeby a investiční akce, které přijdou v budoucnu.

Hlavním cílem bakalářské práce je **návrh na zlepšení hospodaření města Břeclav s ohledem na budoucí vývoj obce.**

Dílčím cílem bakalářské práce je analýza hospodaření obce v období 2012 – 2017.

Pro získání potřebných informací, které povedou k efektivní analýze hospodaření města Břeclav, bude využito více metod. První metodou je literární rešerše problematiky veřejné správy a samosprávy a následně problematiky hospodaření municipalit, která zahrnuje rozpočet obce, rozpočtovou skladbu a finanční analýzu. Následně bude provedena socioekonomická charakteristika města Břeclav, která bude zaměřena na polohu, historii, obyvatelstvo, strukturu obce a místní trh práce. Poté bude následovat analýza hospodaření města, která porovná rozdíly mezi schválenými a skutečnými rozpočty ve sledovaném období 2012 – 2017, detailně analyzuje jednotlivé příjmy a výdaje a seznámí nás s výhledem hospodaření v roce 2018.

V závěru práce budou navrženy konkrétní opatření, které po jejich aplikaci povedou ke zlepšení hospodaření města Břeclav v dalším období.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Veřejnou správou ve společnosti, která je organizovaná jako stát obecně řečeno, rozumíme správu veřejných záležitostí, která se realizuje jako projev výkonné moci ve státě. Pro tuto moc je charakteristické, že se jedná většinou o veřejnou moc, kterou disponuje především stát, další subjekty, disponující touto mocí jsou aprobované subjekty povolané ke správě veřejných záležitostí. (Hendrych, 2007, s. 11-22)

Veřejná správa může být definována jako výkonný systém. Vykonává služby převážně napříč různými zeměmi a odvětvími. Výkon služeb veřejné správy závisí na kulturních a politických faktorech a zejména na postavení vlády mezi lidmi. (Lienert, 2009, s. 4-9)

Ve funkčním pojetí je tedy výkonnou činností státu jako základního veřejnoprávního subjektu, uskutečňovanou prostřednictvím jeho orgánů, stejně tak i výkonnou činností dalších veřejnoprávních subjektů a jejich orgánů, spočívající ve správě veřejných záležitostí a realizovanou jako projev výkonné moci ve státě. Zaměřuje se především na mocenskou ochranu veřejných zájmů, organizování chodu veřejných záležitostí a veřejných služeb. (Průcha, 2004, s. 9-12)

1.1 Státní správa

Státní správa je státem uskutečňovanou veřejnou správou, přičemž v každé společnosti zorganizované ve státě, je státní správa nezastupitelnou součástí veřejné správy. Státní správa je v tomto smyslu základem a jádrem veřejné správy. Je odvozována od samotné podstaty, postavení a poslání státu, od podstaty a způsobů realizace státní moci. Svou povahou je státní správa zvláštním druhem společenského řízení, uskutečňovaného státem. Představuje jednu z forem činnosti státu, a to formu, jejímž posláním je uplatňování výkonné státní moci, jež vykonává takovou činností, která je současně činností podzákonnou a nařizovací. (Koudelka, 2000, s. 14)

Státní správa tedy v sobě účelným způsobem spojuje řízení a regulaci, obsahově využívané a sloužící k realizaci výkonné moci. Způsob, jakým jsou prvky v činnosti státní správy využívány, koresponduje s funkcemi státní správy, s příslušnými metodami a formami její realizace. Ve státní správě převládá uplatnění pozitivního zaměření obsahu její činnosti. Státní správa jakožto zvláštní forma činnosti státu je předurčena zákony. (Průcha, 2004, s. 12-13)

1.2 Samospráva

Samospráva je druhem veřejné správy a je uskutečňována jinými veřejnoprávními subjekty než státem. Samospráva představuje ve veřejné správě jakožto správě státu výkonné působení a ovlivňování společenského života prostředky nestátního charakteru. Takto chápaná samospráva nemůže být totožná se státní správou, a to zejména vzhledem k státně mocenské podstatě státní správy. (Zákon o obcích č. 128/2000 Sb., 2000, § 7)

Souběžně se státní správou samospráva podílí na realizaci veřejných záležitostí. Pod pojmem samosprávy je třeba si představit delegování normativní i výkonné moci na veřejnoprávní organizace, které jsou odlišné od státu (Koudelka, 2000, s. 15)

Definice samosprávy dle Průchy (2004, s. 15), je taková, že samospráva je stav, kdy „občan, který je ve státní správě objektem správy, stává se v samosprávě subjektem správy“.

2 OBEC

Obec je základním územním celkem, který má právo na samosprávu. Obec je charakteristická třemi základními znaky, jimiž jsou: území, občané a samospráva. Další charakteristikou obce je, že má vlastní majetek, s nímž samostatně hospodaří a sestavuje vlastní rozpočet. Obec je veřejnoprávní korporace což znamená, že je právnickou osobou veřejného práva. V právních úkonech veřejného, nebo soukromého práva obec vystupuje svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto úkonů. Obec je nositelem veřejných úkolů a k plnění svých úkolů může zřizovat a zakládat právnické osoby a organizační složky obce jako subjekty bez právní subjektivity, pokud zákon nestanoví jinak. (Mates, 2001, s. 74)

2.1 Orgány obce

Za orgány obce považujeme zákonem stanovené orgány. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a další orgány obce. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 132)

2.1.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce je tvořeno členy zastupitelstva zvolených ve všeobecných, rovných a přímých volbách tajným hlasováním. Počet zastupitelstva stanoví na každé volební období před vyhlášením voleb zastupitelstvo obce.

Počet členů zastupitelstva podle počtu obyvatel obce k 1.1. roku voleb:

- do 500 5 až 15 členů,
- nad 500 do 3 000 7 až 15 členů,
- nad 3 000 do 10 000 11 až 25 členů,
- nad 10 000 do 50 000 15 až 25 členů,
- nad 50 000 do 150 000 25 až 45 členů,
- nad 150 000 35 až 55 členů,

Počet členů zastupitelstva může být nižší, než je stanovený počet, minimální počet členů zastupitelstva je jedna třetina z počtu členů stanoveného zákonem. Během volebního období je počet členů zastupitelstva daný a nelze jej měnit, jediným důvodem, kdy lze počet členů zastupitelstva změnit je vyhlášení nových voleb. Zastupitelstvo se schází minimálně jedenkrát za čtvrt roku, pokud je potřeba, tak víckrát. K usnášení, platnosti usnesení, roz-

hodnutí nebo volby je potřeba nadpoloviční účast všech členů zastupitelstva. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 136 – 139, Peková, Pilný a Jetmar, 2008, s. 126)

2.1.2 Rada

V samostatné působnosti je rada výkonným orgánem obce a za svůj výkon se zodpovídá zastupitelstvu obce. Rada pověřena rozhodovat v oblasti přenesené působnosti jen tehdy, stanoví-li tak zákon. Členy rady jsou starosta, místostarosta či místostarostové a další členové rady. Má-li obec méně než patnáct členů zastupitelstva, rada obce se nevolí. V opačných případech má rada lichý počet členů, a to od pěti do jedenácti členů. Podmínkou počtu členů rady je, že její počet nesmí přesáhnout jednu třetinu členů zastupitelstva. (Marková, 2000, s. 26)

V obci, v níž není zřízena rada obce, plní roli rady obce starosta obce, nestanoví-li zákon jinak.

Rada se schází podle potřeby a její schůze jsou neveřejné, nikoli však tajné. Neveřejnost jednání rady vychází z potřeby operativního řízení a menší formálnosti přípravy a průběhu jednání. Schůze rady se účastní tajemník obecního úřadu, jehož role na schůzích je čistě poradní.

Podobně jako u zastupitelstva obce platí u i rady obce, k usnášení, platnosti usnesení a rozhodnutí je potřeba nadpoloviční účast všech členů. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 147)

2.1.3 Starosta

Starosta je klíčovou osobou obce a zastupuje obec navenek. Do této funkce je volen zastupitelstvem obec, kterému se také za plnění úkonů své funkce zodpovídá. Kromě pravomocí, jež jsou totožné u každého člena zastupitelstva, starosta dále:

- odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok,
- pokud není zřízena rada obce, jmenuje a odvolává vedoucí odboru a stanovuje jim plat,
- po projednání s ředitelem krajského úřadu může svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech,
- podle zákona odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,
- svolává a řídí schůze zastupitelstva a rady obce,

- má právo pozastavit výkon usnesení rady obce, má-li za to, že je nesprávné,
- podle zákona je předsedou povodňové komise,

V obcích, kde se nevolí rada obce má starosta kromě již uvedených pravomocí i další pravomoci, které jinak přísluší radě s výjimkou:

- vydávání nařízení obce,
- stanovení rozdělování pravomocí v obecním úřadu, zřizování a zrušování odborů a oddělení obecního úřadu,
- stanovení celkového počtu zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- na základě podnětů přezkoumávání opatření přijatých obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi.

Podle občanského zákoníku starosta odpovídá za škodu způsobenou obci v souvislosti s výkonem své funkce. Starosta nemá pravomoc zprostit se své odpovědnosti za škodu způsobenou obci poukazem na to, že se při své činnosti spoléhal na rady jiných. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 148 – 152, Peková, Pilný a Jetmar, 2008, s. 129)

2.1.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu a další zaměstnanci zařazení do obecního úřadu. Obecní úřad mohou tvořit odbory například stavební, silničního hospodářství nebo správní odbor s oddělením vnitřních věcí a oddělením přestupků. Všechny tyto odbory pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu zřizuje rada obce.

V samostatné působnosti obecní úřad plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce a také pomáhá komisím a výborům v jejich činnosti. Naopak v přenesené působnosti obecní úřad vykonává státní právu s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva a rady obce. (Matrasová, Šlauf, 2003, s. 91 - 147)

2.1.4.1 Pověřený obecní úřad

Jedná se o obecní úřad, který kromě pravomocí přenesené působnosti, které mají společné všechny obecní úřady, vykonává v rozsahu svěřeném mu zvláštními zákony další přenesenou působnost. Krajský úřad může zpravomocnit pověřený obecní úřad výkonem přenesené působnosti, která jinak patří do působnosti jiné obce správního obvodu tohoto úřadu, která neplní na tomto úseku stanovené povinnosti.

Ministerstvo vnitra může na základě žádosti delegovat na pověřený obecní úřad určitý rozsah výkonu státní správy, kterou jinak vykonává obecní úřad s rozšířenou působností. K této žádosti se vyžaduje stanovisko příslušné obce s rozšířenou působností a souhlas krajského úřadu. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 153 - 154)

2.1.4.2 Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Jedná se o obecní úřad, který vedle své přenesené a vedle přenesené působnosti stanovené pro pověřený obecní úřad vykonává další přenesenou působnost v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy.

Po zániku okresních úřadů přešla na tyto úřady velká část působnosti. V případě, že obecní úřad s rozšířenou působností neplní úkony stanovené pro výkon přenesené působnosti, může Ministerstvo vnitra rozhodnout o převedení výkonu úkonů na jiný obecní úřad s rozšířenou působností. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 154)

2.2 Působnost obce

Působnost obce je oblast činnosti subjektu veřejné správy. Pro plnění svých úkolů využívá subjekt svých pravomocí. Oblast společenských vztahů ve veřejné správě spadá pod věcnou působnost, kterou upravuje a spravuje příslušný orgán veřejné správy. Veřejná správa realizuje věcnou působnost pomocí samosprávy – samostatná působnost nebo formou přenesené státní správy na obec – přenesená působnost. (Koudelka, 2007, s. 122–123)

2.2.1 Samostatná působnost

Samostatnou působností můžeme rozumět péči v územním obvodu obce v souladu s místními předpoklady o komplexní rozvoj daného území. Komplexním rozvojem území se myslí především uspokojování potřeb občanů daného území, uspokojování potřeby bydlení, potřeby informací, dopravy a spojů, ochrany a rozvoje zdraví, vzdělávání a výchovy, celkový kulturní rozvoj a ochrana veřejného pořádku.

Je-li určitá věc svěřena do působnosti územní samosprávy, ale přitom není svěřena přímo do samosprávy kraje, tak platí, že jde o působnost obce. Obec při výkonu samostatné působnosti není vázána interními akty, řídí se pouze právním řádem.

Mezi úkony samostatné působnosti podle zákona o obcích 128/2000 Sb., patří:

- hospodaření obce,

- program rozvoje územního obvodu obce,
- územní plán obce a regulační plán a vyhlášení jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou,
- rozpočet a závěrečný účet obce,
- ustanovování starosty, místostarosty, rady, výborů zastupitelstva, komisí rady obce a stanovení odměn členům zastupitelstva,
- obecní policie,
- spolupráce s jinými obcemi,
- řešení návrhů, podnětů a připomínek zastupitelů obce a orgánů obce, (Frank Bold, © 2005-2018, Koudelka, 2007, s. 124)

2.2.2 Přenesená působnost

Vykonávanou státní správu obcí nazýváme přenesená působnost. Je určena zvláštními zákony. Podle míry přenesení státní správy pro výkon přenesené působnosti v současnosti rozlišujeme tyto kategorie obcí:

- všechny obce, na které je přenesen základní výkon státní správy, pokud nebyl přenesen na jinou obec,
- obce s matričním úřadem,
- obce se stavebním úřadem,
- obce s pověřeným obecním úřadem,

Mezi kompetence přenesené působnosti patří:

- projednávání přestupků,
- vydávání nařízení obce,
- doprava a silniční hospodářství,
- sociální služby,
- vydávání občanských průkazů, pasů a řidičských průkazů,
- živnostenský úřad aj. (Sdružení místních samospráv ČR, 2018; Provazníková, 2007, s. 31)

3 ROZPOČET OBCE

Rozpočet a celý rozpočtový proces můžeme považovat za nástroj, který zabezpečuje a financuje obecní politiky, nástroj, jež dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Rozpočty územních samosprávních celků označujeme jako decentralizované peněžní fondy, které soustřeďují příjmy a výdaje. (Provazníková, 2015, s. 51)

3.1 Rozpočet

Rozpočet se sestavuje vždy na jeden rok. Jedná se o krátkodobý finanční plán municipálního celku, ve kterém definuje plánované příjmy a výdaje pro příští rok. (Peková, 2004, s. 200-201)

3.1.1 Obsah rozpočtu

Obsahem rozpočtu jsou všechny peněžní operace, tudíž příjmy, výdaje a další operace včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud neprobíhají mimo rozpočet. Mezi rozpočtem obce, kraje a státním rozpočtem republiky je vytvořen zvláštní vztah, fungující na základě dotací a případně i návratné finanční výpomoci. (Marková, 2000, s. 70 – 71)

Příjmy rozpočtu obce tvoří např.:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti,
- příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, jedná se zejména o správní poplatky, vybrané pokuty a odvody uložené v pravomoci obce podle zákona,
- výnosy z místních poplatků
- výnosy z daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
- dotace z krajského rozpočtu, státního rozpočtu a ze státních fondů.

Obec může ke krytí dočasného časového nesouladu mezi čerpáním rozpočtových výdajů a plněním rozpočtových příjmů, určeným k jejich úhradě, použít návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje nebo rozpočtu jiné obce. Návratná finanční výpomoc od jiných územních subjektů nebo krajského a státního rozpočtu je bezúročná. Opožděné splácení těchto bezúročných výpomocí je považováno za zadržení finančních prostředků. (Peková, 2011, s. 403 – 404)

Výdaje rozpočtu obce tvoří např.:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnosti obce v její samostatné působnosti,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo jinými subjekty,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec ze zákona pověřena,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů. (Marková, 2000, s. 72).

3.1.2 Běžný a kapitálový rozpočet

Běžným rozpočtem rozumíme přehled příjmů a výdajů na potřeby související se zajišťováním veřejných statků a služeb. Kapitálovým rozpočtem naopak rozumíme příjmy a výdaje plynoucí z investiční činnosti obce. Obce nemají povinnost dělat rozdíly mezi běžným a kapitálovým rozpočtem, avšak v třídění podle jednotné rozpočtové skladby jsou sledovány odděleně. Toto oddělení je významné zejména pro analyzování:

- daňových a nedaňových příjmů, transferů a jednotlivých druhů výdajů,
- užití půjček, úvěrů a dalších návratných zdrojů financování,
- vlivu zadlužení na hospodaření obce. (Provazníková, 2015, s. 66).

3.1.3 Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled je nástroj sloužící pro střednědobé finanční plánování. Všechny územní samosprávné celky mají ze zákona povinnost vlastní sestavovat rozpočtový výhled kde je míra podrobnosti členění rozpočtového výhledu v plné kompetenci územně samosprávného celku, avšak povinností jsou čtyři základní ukazatele:

- celkové příjmy,
- celkové výdaje,
- celkové pohledávky,
- celkové závazky.

Rozpočtový výhled slouží zejména pro plánování investičních plánů a analyzování využití možností návratných finančních prostředků pro jejich využití v delším časovém horizontu, než je jeden rok.

Důkladné zpracování rozpočtového výhledu má vliv především na zkvalitnění řízení hospodářství obce, stabilní finanční situaci, přehlednou orientaci ve finančních možnostech a usnadnění projednávání půjček a úvěrů s peněžními ústavy, jinými územně samosprávnými

mi celky nebo s fondy při vyřizování účelových dotací. (Sedmíhradská, 2015, s. 47, Schneiderová, 2010, s. 208).

3.1.4 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces zahrnuje souhrn aktivit, které jsou potřebné k finančnímu a ekonomickému řízení územního samosprávného celku. Rozpočtový proces nemá striktně určený každý detail postupu rozpočtového procesu, proto se mohou rozpočtové procesy obcí lišit, avšak hlavní části zůstávají stejné. Rozpočtový proces trvá 1 – 2 roky, ale samotný rozpočet se sestavuje po dobu jednoho roku.

Fáze rozpočtového procesu jsou následující:

- určení priorit a cílů pro rozpočtové období,
- analýza minulých let,
- sestavení návrhu rozpočtu,
- projednání a schválení rozpočtu,
- kontrola plnění rozpočtu,
- přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet,
- následná kontrola, aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu. (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 70, Peková, 2011, s. 212–213, Gruber, 2011, s. 94-97)

3.1.4.1 Sestavení návrhu rozpočtu

Sestavení návrhu rozpočtu by mělo vycházet ze sběru dat minimálně za 2 poslední roky. Finanční odbor obce sestavuje návrh rozpočtu a zajišťuje podklady nezbytné pro tvorbu rozpočtu. Zákon ukládá sestavení rozpočtového výhledu pouze se základními údaji, ale pokud je rozpočtový výhled zpracován detailně, bývá klíčovým podkladem pro tvorbu rozpočtu. Sestavování rozpočtu obce koresponduje s údaji z rozpisu platného státního rozpočtu. Dále může rozpočet obce korespondovat s rozpočty jiných územních samosprávných celků. (Hamerníková a Maaytová, 2007, s 188-192)

3.1.4.2 Projednávání a schvalování rozpočtu

Předložený návrh rozpočtu projednávají v obci výkonné orgány, jimiž jsou rada obce a finanční odbor. Následné výhrady a připomínky finanční odbor zpracuje do návrhu rozpočtu. Pravomoc schválit rozpočet má pouze zastupitelstvo obce. Schvalují se klíčoví ukazate-

lé, kteří se poté rozepisují do podrobné rozpočtové skladby. Schválený rozpočet je vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. V případě schodkového rozpočtu musí být schodek rozpočtu pokryt finančními zdroji z minulých let nebo smluvně zabezpečeným úvěrem, návratnou finanční výpomocí od jiného územně samosprávného celku nebo výnosem z prodeje majetku či emisí vlastních dluhopisů. (Provazníková, 2015, s. 63)

3.1.4.3 Kontrola plnění a vyhodnocení rozpočtu

Při vyhodnocení a kontrole plnění rozpočtu během roku jsou důležité zásady, jimiž jsou realnost, pravdivost a úplnost rozpočtu. Závěrečný účet a přehled o skutečném plnění sestavují finanční odbor a rada obce, schvalování je v kompetenci zastupitelstva obce. Územní samosprávný celek a dobrovolný svazek obcí má povinnost nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok, a to buď u auditora, auditorské společnosti nebo může do 30. června požádat o přezkoumání krajský úřad, kterému musí v případě kontroly od auditora nebo auditorské společnosti podat oznámení. (Provazníková, 2015, s. 64)

3.1.4.4 Zpráva o přezkoumání hospodaření obce

Je důležitou součástí projednávání závěrečného účtu. Členění rozpočtové skladby příjmů a výdajů musí být v plném znění, aby byly údaje co nejvíce podrobné a obec tak mohla zhodnotit hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Klíčovou součástí zprávy o přezkoumání hospodaření obce je seznam faktorů, které ovlivnily plnění rozpočtu jak na straně příjmů, tak výdajů a návrhy řešení, které omezí vliv těchto faktorů na nepříznivý vývoj rozpočtu.

Obsah závěrečného rozpočtu by měl obsahovat např.:

- celkové shrnutí hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok,
- vyhodnocení příjmové části rozpočtu,
- porovnání výdajů v odvětvovém členění rozpočtové skladby,
- běžné a kapitálové výdaje po jednotlivých měsících. (Pařízková, 2008, s. 164 - 169)

4 ROZPOČTOVÁ SKLADBA

Rozpočtová skladba třídí a upravuje členění všech peněžních operací a veřejných rozpočtů. Nynější rozpočtové skladby neboli klasifikace jsou sestavovány dle mezinárodních standardů, tudíž umožňují porovnávat příjmy a výdaje veřejných rozpočtů i mezi nimi navzájem.

Základní druhy třídění rozpočtové skladby jsou:

- organizační,
- druhové,
- odvětvové,
- konsolidační. (Peterová, 2014, s. 68 - 74).

4.1 Příjmy

Příjmy územních rozpočtů můžeme obecně definovat do čtyř základních skupin:

- daňové příjmy,
- transfery a dotace,
- nedaňové příjmy,
- úvěry a půjčky.

Daňové příjmy, transfery a dotace a nedaňové příjmy patří do kategorie nenávratných příjmů, které tvoří nejdůležitější zdroj financování potřeb územních samospráv. Úvěry a půjčky patří do kategorie návratných příjmů, které musí územní samosprávný celek řádně splatit. (Provazníková, 2015, s. 75)

4.1.1 Daňové příjmy

Nejčastější skupinou tvořící příjem obecních rozpočtů jsou daně a poplatky, díky nim tvoří daňové příjmy zhruba polovinu celkových příjmů územního celku. Všechny platné daně mají celostátní obligatorní platnost a obce ve většině případů nemají možnost jejich výši upravovat. Nejzajímavějším daňovým příjmem je daň z nemovitosti, kdy celý výnos daně z nemovitosti náleží pouze obci, pokud jde o nemovitosti, které se nacházejí na území obce. Daň pro územní celky inkasují finanční úřady, které následně převádějí výnos daně do rozpočtu dané obce. Mezi další daňové příjmy patří daň z přidané hodnoty a daně z příjmu fyzických i právnických osob. U těchto daní je obcím poukázán pouze určitý podíl na výtežku. (Boháč, 2014, s. 92 – 97).

4.1.1.1 Daň z nemovitostí

Majetková daň patří k nejstarším daním vůbec a uplatňují se téměř ve všech zemích. Majetková daň je nejčastěji placena z určitých věcí či souhrnu majetku, nejčastěji jsou to však nemovitosti. Nevýhoda majetkové daně je, že nereagují na sociální situaci poplatníka, vychází se z předpokladu, že čím vyšší je hodnota majetku, tím vyšší je schopnost poplatníka daň uhradit. Daň z nemovitosti platí zejména majitelé pozemků, domů, bytů a nebytových prostor, za určitých podmínek mohou platit daň z nemovitosti také nájemci. (Marková, 2000, s. 77).

4.1.1.2 Místní poplatky

Místní poplatky jsou příjmem daňového charakteru.

Mezi místní poplatky patří:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení vjezdu motorovým vozidlem do vybraných míst a částí obce.

U velké části místních poplatků by se dalo říct, že se jedná spíše o daň než o poplatek. Místní poplatky tvoří značné procento v příjmech rozpočtu obce a každý výkyv výnosu místních poplatků obec pozná. Obec, která ve svém územním obvodu dané poplatky zavedla, se automaticky stává správcem místních poplatků. Místní poplatky nemusí být vybírány v každé obci, zavedení místních poplatků je dobrovolné a výši si určuje sama obec, avšak maximální výše je stanovena zákonem. (Peterová, 2014, s. 98 – 103).

4.1.1.3 Správní poplatky

Příjmy ze správních poplatků disponují pouze obce provádějící určitou činnost v rámci přenesené působnosti, správní poplatky vybírá z důvodů plnění úkolů státní správy. Jelikož jde o činnosti, kterými obce zabezpečují stát, je stanoveno, že výnos poplatků zůstávají obci vykonávající státní správu.

Smyslem správních poplatků je, aby žadatel, kvůli kterému se provádí úkon státní správy v jeho zájmu, značným podílem přispěl na činnost orgánu provádějící daný úkon a nemuseli nést náklady na tento úkon všichni občané.

Maximální výše správních poplatků je omezena zákonem. Je to z důvodu, aby rozhodnutí provádějící místní orgány byly dostupné pro všechny obyvatele. (Marková, 2000, s. 93).

4.1.2 Nedaňové příjmy

Jedná se o příjmy neplynoucí z povinnosti uložené zákonem, ale z jiné aktivity obce, nebo jiných přímých subjektů ve prospěch obce.

Mezi nedaňové příjmy patří:

- výnos majetku, který obec vlastní, a příjmy, které má z vlastního hospodaření,
- příjmy z hospodaření subjektů, které obec založila či zřídila,
- dotace ze státního rozpočtu a státních fondů,
- nahodilé a nepravidelné příjmy. (Veberová, 2008, s. 127).

4.1.3 Kapitálové příjmy

Do kapitálových příjmů můžeme zařadit příjem z prodeje majetku obce, výnosy z držení cenných papírů a prodeje akcií a majetkových podílů. (Provazníková, 2015, s. 168)

4.1.4 Přijaté transfery

Přijaté transfery můžeme dělit na *investiční* a *neinvestiční*. Investiční transfery zahrnují dotace od krajů, regionálních rad a ze státního rozpočtu. Tyto dotace slouží zejména k investičním akcím, jako jsou opravy, výstavba, pořízení dlouhodobého majetku, vybavení a další.

Neinvestiční transfery slouží zejména na provoz pracovišť a dalších subjektů. (Odborné semináře pro obce, © 2015)

4.2 Výdaje

Výdaje obce jsou nenávratné platby, které slouží k fungování obce, realizaci údržby a oprav a k modernizaci obce nebo subjektů, které obec spravuje. Při sestavování rozpočtu municipálního celku, je důležité, aby byl jednotlivý výdaj správně přiřazen odpovídajícímu zdroji financování. (Veberová, 2008, s. 137)

Největší skupinou výdajů municipalit jsou tzv. výdaje na alokační činnost, které se dělí na výdaje běžné a kapitálové. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 276)

4.2.1 Běžné výdaje

Běžnými výdaji se rozumí pravidelně se opakující potřeby v rozpočtovém období. Mohou být nazývány provozní či neinvestiční výdaje. Do běžných výdajů patří platy zaměstnanců, spotřeba vody, paliv a energie, nákup služeb a sociální dávky. (Provazníková, 2007, s. 11)

Dle rozpočtové skladby se běžné výdaje dělí na:

- *neinvestiční nákupy a související výdaje* – výdaje na nákup materiálu, služeb, vody, paliv a energie, které nejsou investicí, včetně úroků a ostatních finančních výdajů a výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary, nejčastěji výdaje na dopravní územní obslužnost,
- *neinvestiční transfery obyvatelstvu* – náhrady mezd v době nemoci, ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu,
- *neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům* – příspěvky neziskovým a podobným organizacím a podnikatelským subjektům,
- *neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům* – transfery příspěvkovým a podobným organizacím, platby daní a poplatků státnímu rozpočtu
- *platy a podobné a související výdaje* – platy zaměstnancům v pracovním poměru, povinné pojistné placené zaměstnavatelem, ostatní platby za provedenou práci, mezi které patří ostatní osobní výdaje a odměny členů zastupitelstev obcí a krajů (Monitor: Státní pokladna, @ 2018)

4.2.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje slouží k financování mimořádných, neopakujících se dlouhodobých investičních potřeb obce. (Provazníková, 2007, s. 12)

Dle rozpočtové skladby se kapitálové výdaje dělí na:

- *investiční nákupy a související výdaje* – pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, zpravidla budovy, haly a stavby, stroje, přístroje a zařízení, dopravní prostředky, výpočetní technika,
- *investiční transfery* – příspěvky neziskovým, příspěvkovým a podobným organizacím. ((Monitor: Státní pokladna, @ 2018)

Na kapitálové výdaje je třeba nahlížet, jako na výdaje plánované, jejichž výše se dá určit a na výdaje neplánované, které jsou nahodilého charakteru a vyskytují se v průběhu rozpočtového období (nutná oprava prasklého kanalizačního potrubí). Většina kapitálových výda-

jů je obcí naplánována, avšak stává se, že nastane nenadálá situace, kterou musí obec řešit a vynaložit na ni finanční prostředky. (Provazníková, 2007, s. 12)

5 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza je získávání informací, dat, především z účetních výkazů a jejich následné analyzování a rozbor. Hodnotí ekonomickou situaci ať už v podniku nebo územně samosprávném celku jak v minulosti, tak v přítomnosti a na základě provedených rozborů ze získaných dat predikuje situaci budoucí.

Na úrovni územní samosprávy je finanční analýza důležitým nástrojem k odhalení klíčových faktorů, které ovlivnily hospodaření ať už pozitivním, tak negativním způsobem. Územně samosprávným celkům pomáhá získat přehled o majetkové, finanční a důchodové situaci a je důležitým prvkem účinné kontroly. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 17 – 21)

5.1 Ukazatel rentability

Podle Otrusinové, 2011 ukazatel rentability poměřuje vstupní veličinu, nejčastěji celková aktiva, vlastní kapitál nebo náklady a hospodářský výsledek (zisk), jako výstupní veličinu, abychom byli schopni posoudit míru zhodnocení. Výpočet rentability je poměr mezi dosaženým výsledkem a vynaloženými prostředky. Výsledek výpočtu vypovídá o tom, kolik jednotek výstupu přinesla jednotka vstupu.

$$\text{Rentabilita} = \frac{\text{Výsledek (výstup)}}{\text{Vložené prostředky (vstup)}}$$

- Rentabilita vlastního kapitálu – zobrazuje míru zhodnocení vloženého vlastního kapitálu.

$$\text{Rentabilita vl. kapitálu} = \frac{\text{Hospodářský výsledek}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

- Rentabilita celkových aktiv – zobrazuje míru zhodnocení celkových aktiv.

$$\text{Rentabilita aktiv} = \frac{\text{Hospodářský výsledek}}{\text{Aktiva}}$$

- Rentabilita nákladů – zobrazuje užitný poměr výsledku hospodaření s náklady, které byly na jeho produkci vynaloženy.

$$\text{Rentabilita nákladů} = \frac{\text{Výsledek hospodaření}}{\text{Aktiva}}$$

5.2 Ukazatel likvidity

Likvidita je schopnost uhradit své závazky v okamžiku jejich splatnosti. Nejčastěji jsou využívány 3 základní ukazatele likvidity. (Kraftová, 2002, s. 114 – 119)

5.2.1 Běžná likvidita

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Udává, kolikrát jsou krátkodobé závazky kryty oběžnými aktivy. Na územně samosprávní úrovni vypovídá o tom, jak by byla obec schopna uspokojit své věřitele, kdyby proměnila veškerá oběžná aktiva na hotovost. Za doporučenou hodnotu se považuje interval mezi 1,5 a 2,5. (Růčková a Roubíková, 2012, s. 118)

5.2.2 Pohotová likvidita

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Zásoby jsou považovány za nejméně likvidní složky oběžných aktiv a právě pohotová likvidita eliminuje jejich vliv na ukazatelích likvidity. Za doporučenou hodnotu se považuje interval mezi 1 a 1,5. (Máče, 2006, s. 34)

5.2.3 Okamžitá likvidita

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Kde finančním majetkem chápeme peníze v hotovosti, na běžném účtu a krátkodobé obchodovatelné cenné papíry.

Měří aktuální schopnost územně samosprávného celku okamžitě uhradit splatné závazky. Za doporučenou hodnotu se považuje interval mezi 0,2 a 1,1. (Máče, 2006, s. 35)

5.3 Ukazatel zadluženosti

Udává míru financování jak ze svých zdrojů, tak z těch cizích. Územně samosprávní jednotky využívají cizího kapitálu v případě, že je použití cizího kapitálu levnější, než použití kapitálu vlastního. Podstatou analýzy zadluženosti je hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem. (Scholleová, 2012, s. 181)

Celková zadluženost

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Aktiva}}$$

Ukazuje, kolika procenty jsou celková aktiva financována cizím kapitálem.

5.3.1 Zadluženost vlastního kapitálu

$$\text{Zadluženost vl. kapitálu} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Ukazuje poměr mezi vlastním a cizím kapitálem. Je doplňujícím ukazatelem celkové zadluženosti.

5.3.2 Úrokové krytí

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{Hospodářský výsledek}}{\text{Úroky}}$$

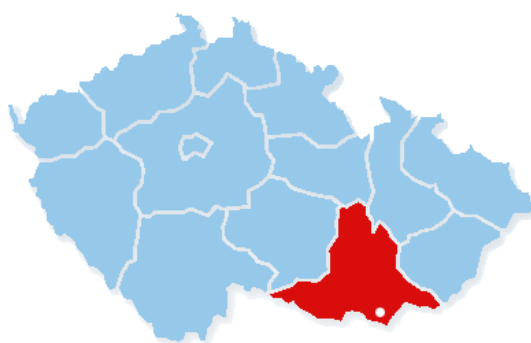
Ukazuje, do jaké míry jsou úroky kryty ziskem. Čím jsou hodnoty ukazatele vyšší, tím je vyšší i finanční stabilita. (Máče, 2006, s. 37)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA BŘECLAV

6.1 Poloha

Město Břeclav se nachází asi 50 km jihovýchodně od Brna na řece Dyji blízko hranic s Rakouskem a Slovenskem. Břeclav leží na řece Dyji na hranici dvou pozoruhodných oblastí – Lednicko-valtického areálu a Podluží. Velkomoravské hradisko objevené na Pohansku dokazují, že Břeclav patří k místům s nejstarším slovanským osídlením u nás. O Břeclavi se právem říká, že leží ukrytá v zeleni. Směrem proti proudu Dyje je to lužní Kančí obora, k Valticím se táhne Boří les vysazený na navátých píscích a po proudu Dyje se rozkládají velmi hodnotné lužní lesy oblasti soutoku s Moravou.

Obr. 1 Poloha města Břeclav, (Oficiální stránky Zateplení a izolace, ©2016)

Město Břeclav je také důležitým železničním uzlem Evropského významu. Kříží se tu I. a II. železniční koridor, po nichž je vedena dálková osobní i nákladní doprava ve směrech Brno – Praha – Berlín – Hamburk, Přerov – Ostrava – Polsko, Bratislava – Budapešť a Vídeň. (*Slovácko: Úplný průvodce regionem*, © 2008)

6.2 Historie

Jméno města je odvozeno od osobního jména zakladatele zdejšího hradu knížete Břetislava. Německý název Břeclavi – Lundenburg – v sobě s největší pravděpodobností skrývá jméno slovanského kmene Lověticů, žijícího v okolí zdejšího slovanského hradiska, které se ve starších dobách asi nazývalo Lovětínhrad – Lauentenburch. Úřední název po vzniku první republiky zněl Břeclav, po okupaci města v roce 1938 však byl používán pouze německý název Lundenburg.

Obr. 2 Břeclavský zámek, (Město Břeclav, ©2018)

Po osvobození v dubnu 1945 se město opět vrátilo ke svému českému úřednímu názvu Břeclav.

Počátky města sahají do 11. století, kdy v místech dnešního zámku byl po roce 1041 vybudován pohraniční hrad, který chránil vstup do země z rakouské strany. První písemná zmínka o Břeclavi v latinské podobě Bretyzlawe se hlásí k roku 1046, kdy z tohoto místa dostává staroboleslavská kapitula půl hřivny a jednoho vola.

K velkému hospodářskému rozmachu města, došlo zejména po příjezdu prvního vlaku z Vídně v roce 1839. Břeclav se zakrátko stala prvním železničním uzlem v monarchii. (*Lichtenštejnské stezky: Břeclav, ©2018*)

6.3 Obyvatelstvo

Následující tabulka znázorňuje srovnání vývoje počtu obyvatel mezi městy Břeclav, Senica a Mistelbach. an der Zaya. Města jsem zvolil z toho důvodu, že každé z nich leží v těsné blízkosti hranic a zároveň je největším pohraničním městem dané lokality.

Tab. 1 Celkový počet obyvatel, vlastní zpracování (ČSÚ ©2017)

	Celkový počet obyvatel			
	2010	2012	2014	2016
Břeclav (CZ)	24 052	25 015	24 956	24 881

Město Břeclav zaznamenalo nárůst v letech 2010 – 2012, od té doby zažívá mírný pokles. Tato skutečnost je dána tím, že mladí lidé, kteří v regionu těžko hledají práci, odcházejí do větších měst, kde je jejich uplatnění vyšší.

Tab. 2 Demografický vývoj obyvatelstva města Břeclav, vlastní zpracování (ČSÚ ©2017)

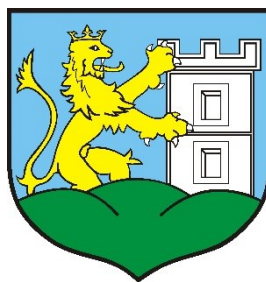
	Demografický vývoj obyvatelstva města Břeclav				
	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Počet obyvatel
2010	262	258	412	528	24 164
2011	263	253	381	410	25 034
2012	238	232	376	472	25 015
2013	257	239	444	431	24 956
2014	245	250	441	443	24 925
2015	233	224	443	460	24 949
2016	257	251	452	518	24 941

Výše uvedená tabulka vypovídá o demografickém vývoji obyvatelstva města Břeclav. Z dané tabulky můžeme vyčíst, že počet narozených má kolísavou tendenci, stejně jako počet zemřelých. Pozitivní pro vývoj obyvatelstva města Břeclav je fakt, že kromě roku 2014 byl počet narozených vyšší než počet zemřelých. Naopak negativní je vyšší počet vystěhovalých oproti přistěhovalým v pěti ze sedmi sledovaných období. V roce 2015 a 2016 se zvyšuje rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými v neprospěch přistěhovalých, tento demografický vývoj je dán zejména v absenci vysokých škol. Z tohoto důvodu jsou absolventi středních škol nuceni odejít studovat vysokou školu mimo jejich bydliště, jedná se zejména vysoké školy v Brně, Zlíně, Ostravě, Pardubicích či Praze. Dalším důvodem tohoto vývoje můžeme dát za vinu nedostatku poskytovaných služeb, kultury a množství volnočasových aktivit.

Ve věkové struktuře obyvatel města Břeclav se projevuje postupné stárnutí obyvatelstva a dožívání se čím dál vyššího věku, platí to zejména u ženské populace, můžu dožívajících se věku vyššího 80 let je podstatně méně než žen. U mužské části populace v Břeclavi převládá kategorie 35-39 let, zatímco u žen se jedná o věkovou skupinu 30-34 let. Nejen v Břeclavi, ale v celé České republice se postupně mění věková struktura obyvatel tím způsobem, že se zvyšuje počet seniorů a snižuje se počet dětí mladších 15 let.

6.4 Struktura obce

Zastupitelstvo města Břeclav má 27 celkem členů. Členy zastupitelstva jsou zvolení zástupci jednotlivých politických stran, případně nezávislí kandidáti. Rada města Břeclav je devítičlenná. Dále je ve městě Břeclav zřízeno 10 komisí, díky kterým se mohou občané zapojit do případných problémů, které je trápí.

Obr. 3 Znak města Brno,
(Město Brno ©2018)

Starosta	Ing. Pavel Dominik
Místostarostové	Ing. Jaroslav Válka, Ing. Zdeněk Urban, Bc. Svatopluk Pěček
Rada	Ing. Pavel Dominik, Ing. Jaroslav Válka, Ing. Zdeněk Urban, Bc. Svatopluk Pěček, Bc. Alena Andělová, Dis., Mgr. Zbyněk Chlumecký, Tomáš Mráz, Libor Nazarčuk a Lukáš Makovec.
Komise	Životního prostředí, školská, kulturní, dopravní, cestovního ruchu, majetková, seniorů, sportovní, sociální a zdravotní, rozvoje a územního plánování.
Zastupitelstvo	Ing. Pavel Dominik, Bc. Alena Andělová, Dis., Martin Florus, Mgr. Zbyněk Chlumecký, PhDr. Evženie Klanicová, Ing. Luboš Krátký, PhDr. Karel Křivánek, Adriana Lehutová, Leopold Levák, Lukáš Makovec, Ing. Martin Mart'ák, Bc. Jakub Matuška, Tomáš Mráz, Libor Nazarčuk, Ing. arch. Martin Ondrouch, Ph.D., Ing. Marcela Pardovská, Bc. Svatopluk Pěček, Ing. Dymo Piškula, František Schulz, Mgr. Petr Škoda, Jaroslav Švach, Dagmar Švendová, BA, LL.M., Jíří Třináctý DiS, Ing. Zdeněk Urban, Ing. Jaroslav Válka, Milan Vojta, M.A., Mgr. Richard Zemánek.
Výbory	Finanční a kontrolní.

6.5 Trh práce

Jak můžeme vidět v níže položené tabulce, v minulých letech docházelo k oživení ekonomiky a tím snížení míry nezaměstnanosti

Tab. 3 Nezaměstnanost města Břeclav, vlastní zpracování (MPSV ČR ©2018)

	Počet nezaměstnaných	Z toho absolventi	Míra nezaměstnanosti (v %)
2011	6 892	931	8,35
2012	7 055	1 037	8,63
2013	7 322	1 167	9,09
2014	6 152	892	7,72
2015	5 144	794	6,46
2016	4 420	640	5,54
2017	3 380	492	4,26

Na konci roku 2011 byla míra nezaměstnanosti v Břeclavi 8,35 % a v roce 2013 se vyšplhala dokonce před 9 %. Rok 2014 byl přelomový, protože došlo k citelnému snížení nezaměstnaných a míra nezaměstnanosti se dostala pod 8 %. Trend, který začal v roce 2014, pokračoval i v letech 2015, 2016 a 2017, kdy se celková míra nezaměstnanosti dostala na úroveň 4,26 %. Tento pozitivní vývoj ovlivnila zejména výborná kondice ekonomiky jak České a Slovenské, tak i sousedních států jako je Rakousko a Německo kde se nacházejí klíčoví odběratelé nejvýznamnějších Břeclavských podniků jako je akciová společnost Gumotex, která zaměstnává 1 400 zaměstnanců a více než polovinu své produkce vyváží do zahraničí.

Dalšími významnými Břeclavskými zaměstnavateli jsou akciová společnost OTIS, která se zabývá výrobou a následným exportem eskalátorů a akciová společnost FOSFA, která je největším zpracovatelem žlutého fosforu v Evropě a úspěšným exportérem svých výrobků.

Nezanedbatelným zaměstnavatelem je také akciová společnost BORS Břeclav, která zajišťuje jak městskou hromadnou dopravu ve městě Břeclav, tak i veřejnou dopravu po břec-lavském regionu.

7 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA

Následující část bakalářské práce je zaměřena na rozbor rozpočtu města Břeclav v letech 2012-2017. Nejdříve je znázorněn přehled hospodaření města ve sledovaných letech, a poté následuje analýza jednotlivých položek příjmové i výdajové části rozpočtu města.

7.1 Přehled schválených rozpočtů

Následující tabulka zobrazuje schválené příjmy a výdaje jednotlivých let v období 2012 – 2018.

Tab. 4 Schválené příjmy a výdaje v letech 2012-2018 v tisících Kč, vlastní zpracování (Výroční zprávy města Břeclav)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Příjmy	390 718	434 937	487 326	439 083	485 763	572 536	547 463
Výdaje	424 299	492 538	531 528	455 527	471 814	559 006	656 233
Saldo	-33 581	-57 601	-44 202	-16 444	13 949	13 530	-108 770

Schválený rozpočet hospodaření města Břeclav byl v období 2012 – 2015 schválen jako schodkový. Rozpočet města byl v období 2012 – 2015 schválen jako schodkový, naopak v letech 2016 a 2017 byl rozpočet schválen jako přebytkový. Schválený rozpočet roku 2018 byl schválen jako značně schodkový. Hlavním důvodem značně schodkového rozpočtu jsou plánované investice za 170.029tis. Kč, např. dostavba smuteční síně u městského hřbitova, výměna semaforů na průtahu městem, nové parkoviště u nemocnice a další.

7.2 Přehled skutečných rozpočtů

Následující tabulka zobrazuje skutečné příjmy a výdaje jednotlivých let v období 2012 – 2017.

Tab. 5 Přehled skutečných příjmů a výdajů v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování (Výroční zprávy města Břeclav)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Příjmy	439 873	461 213	482 624	512 997	488 311	540 121
Výdaje	400 269	443 170	486 284	455 527	471 814	559 006
Saldo	39 604	18 043	-3 660	57 470	16 497	-18 885

Skutečný rozpočet byl v roce 2012 přebytkový, největší podíl na této skutečnosti měly daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti (+ 6.384tis. Kč), z příjmu právnických osob (+ 7.291tis. Kč). Naopak na straně plánovaných výdajů nedošlo k realizaci některých naplánovaných oprav silnic a chodníků, díky čemuž nebyly neinvestiční výdaje zcela využity (- 26.394tis. Kč).

V roce 2013 překročily daňové příjmy plánovaný rozpočet o 26.108tis. Kč. Největší podíl na překročení měl výběr daní z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti (+ 7.009tis. Kč), z příjmu právnických osob (+ 6.838tis. Kč), z přidané hodnoty (+ 9.057tis. Kč), odvod z loterií a jiných her kromě výherních hracích přístrojů (+ 1.083tis. Kč), odvod z výherních hracích přístrojů (+ 1.480tis. Kč) a daň z nemovitosti (+ 1.218tis. Kč). Naopak nebyly splněny kapitálové příjmy (- 1.029tis. Kč), zejména kvůli nedostatečným příjmům z prodeje ostatních nemovitostí (- 1.914tis. Kč). Na straně výdajů, město nedočerpalo neinvestiční výdaje o 28.692tis. Kč a kapitálové výdaje o 60.333tis. Kč. Ve skupině neinvestičních výdajů nebyly dočerpány mzdové výdaje (- 7.626tis. Kč), materiálové výdaje (- 15.812tis. Kč) a ostatní neinvestiční výdaje (- 3.013tis. Kč). U kapitálových výdajů město nedočerpalo výdaje na nákup ostatního dlouhodobého majetku (- 1.273tis. Kč), budovy-stavby-haly (- 49.156tis. Kč), stroje-přístroje-zařízení (- 3.323tis. Kč). Nečerpaná částka rozpočtu není skutečnou úsporou, ale jedná se o časový nesoulad v provedení investičních akcí, které byly přeloženy na další období.

Daňové příjmy v roce 2014 překročily plánovaný rozpočet o 18.144tis. Kč. Stejně jako v roce 2012 i 2013 měl na této skutečnosti největší podíl výběr daní a poplatků, daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti (+ 2.835tis. Kč), daň z příjmu kapitálových výnosů (+ 1.351tis. Kč), daň z příjmu právnických osob (+ 9.919tis. Kč), daň z přidané hodnoty (+ 5.894tis. Kč), správní poplatky (+ 2.866tis. Kč) a daň z nemovitosti (+ 1.385tis. Kč). Nedaňové příjmy rovněž překročily plánovaný rozpočet a to o 12.918tis. Kč. Významnější vliv se projevil u položek: příjmy z poskytování služeb (+ 1.087tis. Kč), pronájem ostatních nemovitostí (+ 2.782tis. Kč), přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (+ 1.836tis. Kč) a příjmy z úhrad dobývacího prostoru a vydobytých nerostů (+ 5.042tis. Kč). Neinvestiční, tedy běžné výdaje město nedočerpalo o 35.584tis. Kč. Největší položkou nedočerpaných běžných výdajů byly mzdové výdaje (- 5.688tis. Kč) a materiálové výdaje (- 24.901tis. Kč). Kapitálové výdaje nebyly také použity v rozpočtované výši o 33.970tis. Kč. Největší vliv na celkový stav mají nákupy dlouhodobého majetku (- 1.319tis. Kč), budovy-

stavby-haly (-27.739tis. Kč), stroje-přístroje-zařízení (- 2.056tis. Kč) a výkup pozemků (- 2.330tis. Kč).

Skutečný rozpočet v roce 2015 skončil v přebytku 57.470tis. Kč. Na tomto výsledku mají podíl vyšší příjmy a úsporná opatření na straně výdajů. Nejpodstatnější položkou na straně příjmů bylo zvýšení výběru sdílených daní (+ 13.320tis. Kč), vyšší odvody z loterií (+ 4.213tis. Kč), správní poplatky (+ 2.364tis. Kč) a vyšší příjem z pronájmu městského majetku (+ 2.203tis. Kč). Jak je již pravidlem, došlo k odložení některých investičních akcí, které byly naplánovány na rok 2015 a tím došlo k úspoře 19.932tis. Kč, dále město uspořilo na nákupu služeb (- 7.022tis. Kč), výplatě mezd (- 6.685tis. Kč) a za opravy a údržbu město zaplatilo o 5.897tis. Kč méně.

Podobně jako v roce 2015 i v roce 2016 město Břeclav hospodařilo s rozpočtem velice zodpovědně, důkazem je přebytek 16.497tis. Kč. Na straně příjmů měly na tomto výsledku největší podíl vyšší výběr daní (+ 22.251tis. Kč), prodej majetku (+ 7.039tis. Kč) a získané dotace (+ 75.108tis. Kč). Na straně výdajů město dokázalo uspořit v nákupu využívaných služeb (- 4.630tis. Kč), výplatě mezd (- 4.311tis. Kč), opravy a údržba město stála méně o 3.460tis. Kč a jak je již zvykem, některé investiční akce na tento rok byly odsunuty do let příštích (-11.380tis. Kč).

V roce 2017 skončil rozpočet schodkem 18.885tis. Kč. Jde o první výraznější schodek v analyzovaném období 2012-2017. Konečné daňové příjmy byly vyšší o 11.527tis. Kč, nedaňové příjmy byly přeplněny o 7.208tis. Kč, avšak kapitálové příjmy byly nesplněny (- 13.168tis. Kč), za plánem nejvíce zaostaly příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí (- 20.553tis. Kč). Na straně výdajů došlo k úspoře u strojů, přístrojů a zařízení (- 10.482tis. Kč) a oprav a udržování (- 7.778tis. Kč).

7.3 Analýza příjmů

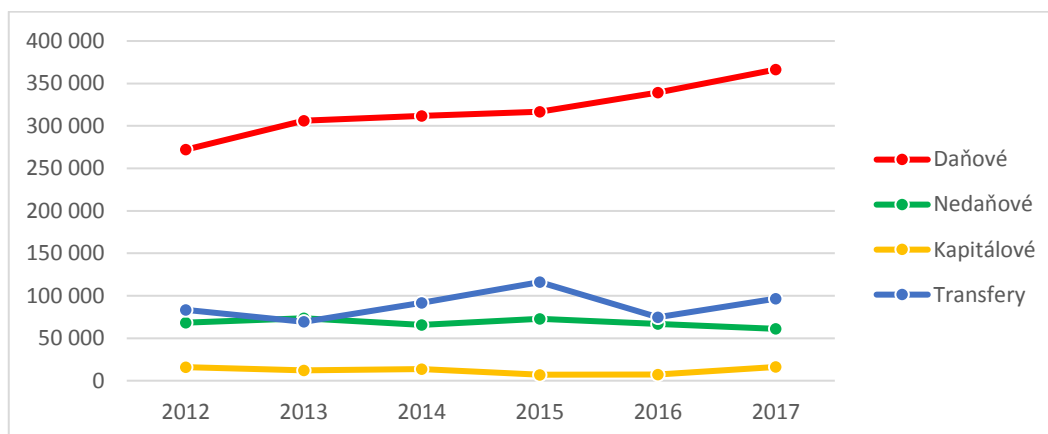
V níže uvedené tabulce nalezneme přehled příjmů dle jednotlivých kategorií ve sledovaném období 2012 – 2017.

Tab. 6 Přehled jednotlivých příjmů v období 2012–2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Daňové	272 073	306 084	311 872	316 895	339 269	366 452

Nedaňové	68 430	73 530	65 729	72 952	66 908	61 057
Kapitálové	16 112	12 300	13 501	7 053	7 211	16 184
Transfery	83 256	69 301	91 521	116 095	74 924	96 428
Celkem	439 871	461 215	482 623	512 995	488 312	540 121

V níže uvedené tabulce nalezneme vývoj příjmů dle jednotlivých kategorií ve sledovaném období 2012 – 2017.

Graf 1 Vývoj jednotlivých příjmů v letech 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Z tabulky je patrný každoroční nárůst daňových příjmů, které jsou zároveň nejvýznamnější položkou na straně příjmů. Tento vývoj je dán zejména výbornou kondicí ekonomiky díky čemuž rostou příjmy fyzickým, tak právnickým osobám, které odvádí vyšší daně z příjmů.

Nedaňové příjmy vykazují poměrně stabilní vývoj, nicméně v posledních třech letech můžeme vidět nepatrný pokles, tento pokles je dán nižšími platbami pokut a přírážek. Tento vývoj můžeme taktéž přisoudit vyšším příjmům fyzických osob, které si své platby hlídají a nevznikají jim nedoplatky a následné pokuty či přírážky.

Kapitálové příjmy tvoří nejméně významnou položku rozpočtu na straně příjmů. Vývoj těchto příjmů je stabilní, pouze v roce 2017 ze šesti sledovaných let můžeme vidět výkyv pozitivním směrem. Tento výkyv byl dán vyšším prodejem pozemků.

Přijaté transfery ze státního rozpočtu a od kraje mají kolísavý vývoj.

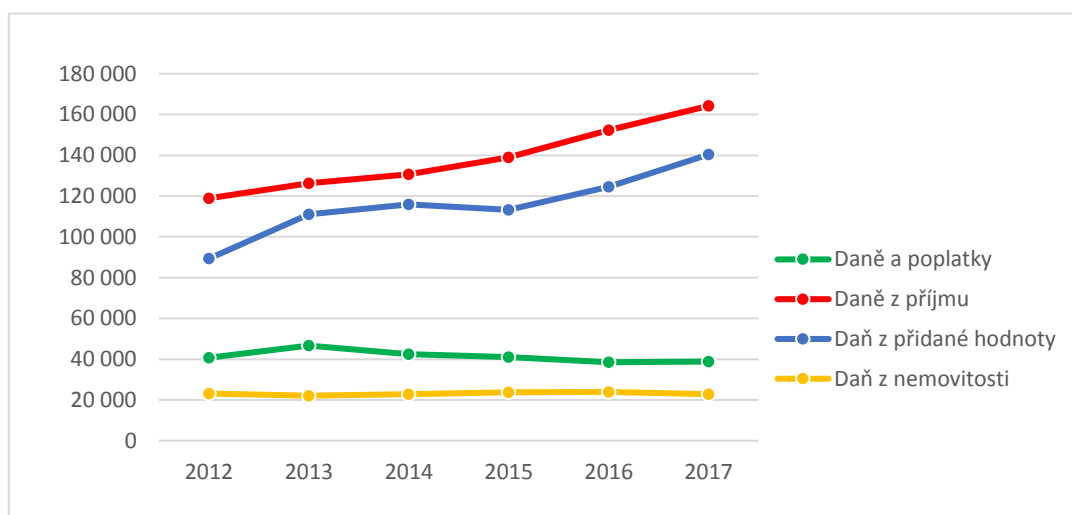
7.3.1 Daňové příjmy

Jak bylo zmíněno výše, daňové příjmy tvoří nejvyšší položku příjmů do rozpočtu města Břeclav. Mezi nejvýznamnější daňové příjmy patří daň z příjmů fyzických i právnických osob, daň z přidané hodnoty, daň z nemovitosti, místní poplatky z vybraných činností a

služeb a správní poplatky. Výši a vývoj těchto poplatků můžeme vidět v následující tabulce a grafu.

Tab. 7 Přehled daňových příjmů v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Daně a poplatky	40 690	46 673	42 444	40 973	38 505	38 898
Daně z příjmu	118 931	126 263	130 648	139 006	152 286	164 265
Daň z přidané hodnoty	89 334	111 058	115 894	113 208	124 522	140 393
Daň z nemovitosti	23 118	22 092	22 885	23 709	23 956	22 897

Graf 2 Vývoj jednotlivých daňových příjmů v letech 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Z výše uvedeného grafu je patrný rostoucí trend u příjmů z daně z příjmu a daně z přidané hodnoty. Tento vývoj je způsoben výbornou kondicí ekonomiky, fyzické i právnické osoby mají vyšší příjmy a tím pádem odvádí více na daních z příjmu. Zároveň si mohou díky vyšším příjmům dovolit více utrácet a tím pádem platit daň z přidané hodnoty za produkty a služby, které využívají.

Naopak klesající trend je viditelný u příjmů z daní a poplatků z vybraných činností a služeb. Správní poplatky vykazují stabilitu, avšak u poplatků za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, poplatků ze psů, za užívání veřejného prostranství, úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické práce, příjmy za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řidičské oprávnění je mírný, avšak klesající trend. Naopak rostoucí trend je u poplatků za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatku z ubytovací kapacity a odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fon-

du. Bohužel se jedná o zanedbatelné položky, které celkový trend nedokáží zvrátit pozitivním směrem.

Jak můžeme vidět v následující tabulce, má město Břeclav prostor ke zlepšení ve výběru správních poplatků, konkrétně poplatků za komunální odpad a nedoplatků z minulých let.

Tab. 8 Procento a počet dlužníků správních poplatků a úspěšnost výběru nedoplatků minulých let, vlastní zpracování dle interního auditu města Břeclav

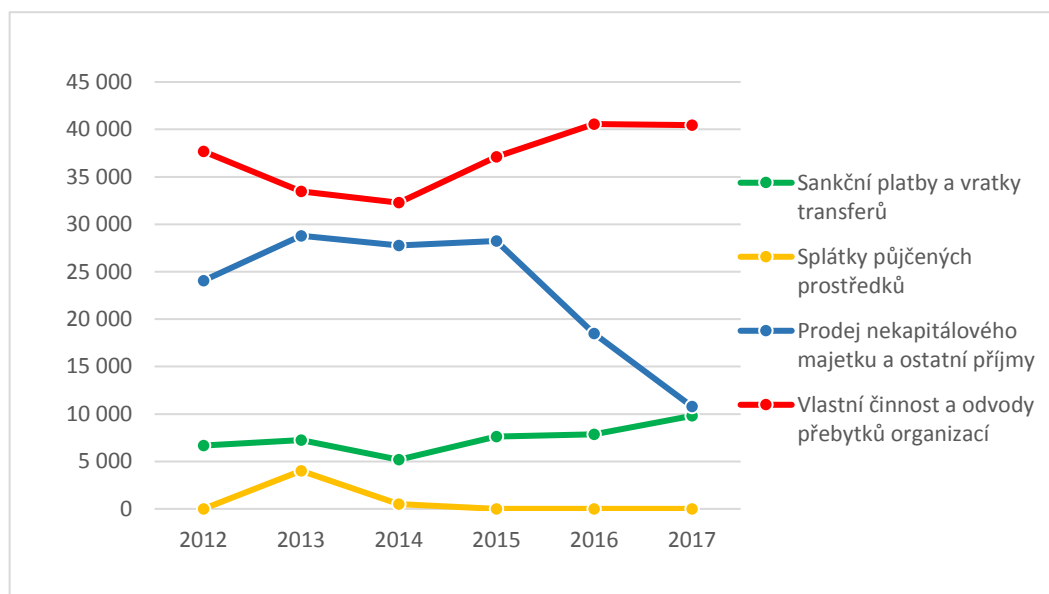
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Procento dlužníků	11,30	11,21	10,14	10,62	10,48	10,50
Počet dlužníků	2827	2798	2527	2650	2614	2613
Úspěšnost výběru nedoplatků min. let	55,72	55,66	54,20	54,08	54,41	54,79

7.3.2 Nedaňové příjmy

Tab. 9 Jednotlivé nedaňové příjmy v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sankční platby a vratky transferů	6 678	7 260	5 186	7 613	7 849	9 801
Splátky půjčených prostředků	10	4 013	507	0	0	3
Prodej nekapitálového majetku a ostatní příjmy	24 056	28 794	27 762	28 235	18 492	10 804
Vlastní činnost a odvody přebytků organizací	37 686	33 462	32 276	37 104	40 567	40 450

Mezi nejvýznamnější nedaňové příjmy města patří sankční platby přijaté od jiných subjektů, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady, ostatní nedaňové příjmy, příjmy z úhrad dobývacího prostoru a z vydobytych nerostů, příjmy z pronájmu pozemků, ostatních nemovitostí a jejich částí, příjmy z poskytování služeb a výrobků a příjmy z podílů na zisku a dividend. Detailní pohled na vývoj jednotlivých nedaňových příjmů nám poskytne výše uvedená tabulka a následující graf.

Graf 3 Vývoj jednotlivých nedaňových příjmů v letech 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem tvoří největší část nedaňových příjmů, po prudkém nárůstu, který byl dán zejména navýšením nájemného a větší nabídkou pozemků, bytů a kancelářských prostor k pronájmu, se tento růst zastavil a ustálil na hodnotě 40.500tis. Kč za rok.

Prodej nekapitálového majetku a ostatní příjmy zažívají po stabilním období prudký pokles, tento negativní vývoj je způsoben klesající poptávkou po těžbě nerostného bohatství.

Přijaté sankční platby a vratky transferů vykazují mírný růst, zatímco splátky půjčených prostředků jsou dlouhodobě na téměř nulové hodnotě.

7.3.3 Kapitálové příjmy

Tab. 10 Kapitálové příjmy v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prodej DM a ostatní kapitálové příjmy	16 113	12 300	13 501	7 053	7 211	16 184

Kapitálové příjmy vykazují nestabilní trend. V letech 2012 – 2014 je vidět zájem obyvatelstva a místních firem o nákup pozemků a ostatního dlouhodobého majetku. V letech 2015 a 2016 naopak tento zájem klesá téměř na polovinu, tento pokles je dán zejména nezajímavou nabídkou města. V roce 2017 vidíme opět nárůst na hodnoty, které jsou nevyšší za

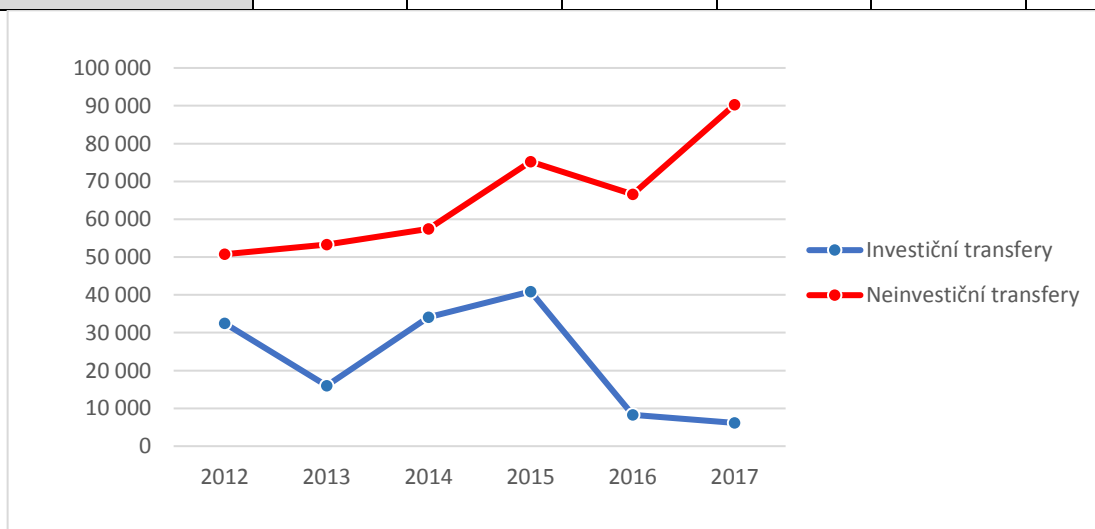
námi sledované období. Tento nárůst je dán dobrou finanční situací místních firem, díky čemuž mohl být realizován odkup skladovacího prostoru, který byl v majetku města.

7.3.4 Přijaté transfery

Mezi nejvýznamnější přijaté investiční transfery patří ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu, regionálních rad a krajů. Neinvestiční transfery zahrnují zejména transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu a od krajů. Detail a vývoj přijatých transferů zobrazuje následující tabulka a graf.

Tab. 11 Jednotlivé přijaté transfery v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Investiční transfery	32 510	16 009	34 089	40 894	8 308	6 145
Neinvestiční transfery	50 747	53 293	57 432	75 202	66 616	90 282

Graf 4 Vývoj jednotlivých přijatých transferů v období 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

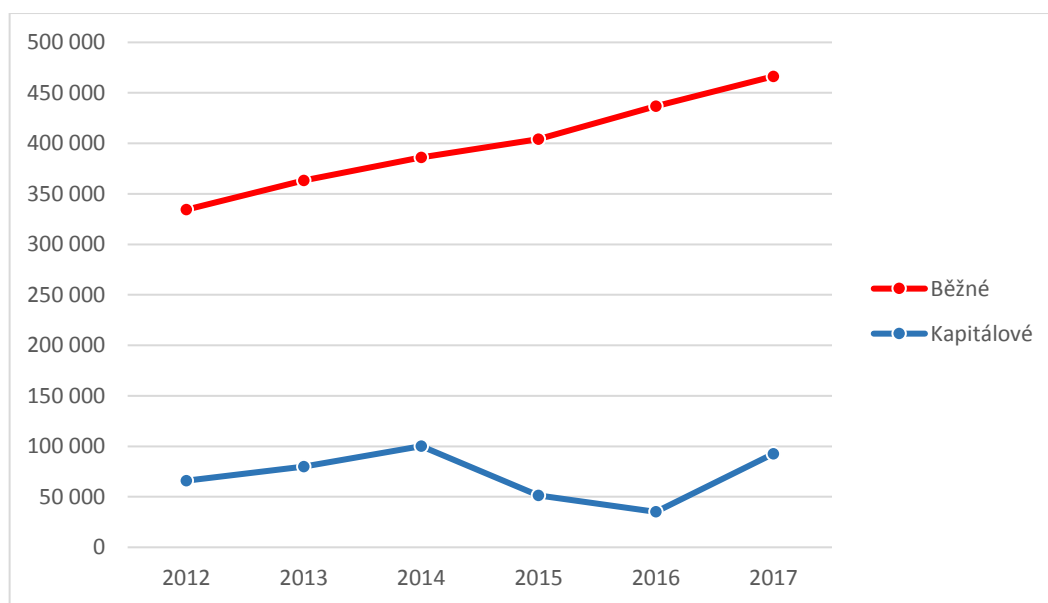
Jak můžeme vyčíst z výše uvedené tabulky, vývoj investičních transferů klesá, tento pokles je způsoben nedostatkem investičních akcí, které v posledních letech město realizovalo. Mnohem podstatnější byly pro město neinvestiční transfery, které kryly výdaje spojené s fungováním příspěvkových organizací, jako jsou Základní a mateřské školy v Břeclavi, Městská knihovna Břeclav, Městské muzeum a galerie Břeclav, Turistické a informační centrum, Domov seniorů Břeclav a Tereza Břeclav.

7.4 Analýza výdajů

Následující tabulka a graf zobrazí výši výdajů v jednotlivých letech sledovaného období, resp. vývoj výše celkových výdajů města Břeclav.

Tab. 12 Výdaje města Břeclav v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Běžné	334 332	363 277	386 115	404 274	436 709	466 356
Kapitálové	65 937	79 893	100 169	51 253	35 105	92 650
Celkem	400 269	443 170	486 284	455 527	471 814	559 006

Graf 5 Vývoj jednotlivých výdajů v období 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Jak můžeme vidět ve výše uvedené tabulce, běžné výdaje dlouhodobě rostou, zatímco vývoj kapitálových výdajů je kolísavý.

7.4.1 Běžné výdaje

Mezi největší položky běžných výdajů patří neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům a podobným organizacím a neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní.

Tab. 13 Jednotlivé běžné výdaje v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Neinvestiční nákupy	130 792	155 121	168 337	163 873	175 021	173 324
Neinvestiční půjčené prostředky	4 165	365	1 832	0	0	15
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	1 557	1 695	1 832	1 968	1 882	1 961
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	20 009	19 914	17 409	19 915	26 260	24 927
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům	89 387	91 203	100 919	120 801	128 529	153 961
Ostatní neinvestiční výdaje	1 898	1 152	1 335	1 321	2 188	1 546
Platy a podobné a související výdaje	86 524	93 828	96 282	96 396	102 828	110 621

Neinvestiční nákupy rostly nejvýrazněji v letech 2013, 2014 a 2016, jednalo se o razantní nárůst ostatních nakupovaných služeb, které v roce 2013 vzrostly oproti roku 2012 o 13.350tis. Kč, v roce 2014 byly oproti roku 2013 sníženy výdaje za elektrickou energii (- 4.756tis. Kč), ale zároveň došlo ke zvýšení výdajů na opravy a udržování (+ 19.575tis. Kč) a díky tomu došlo k výraznému nárůstu celkových neinvestičních nákupů. V roce 2016 došlo opět ke zvýšení neinvestičních nákupů, opět došlo ke zvýšení oprav a udržování oproti předchozímu roku (+ 16.290tis. Kč), nicméně došlo i k poklesu některých položek, nejvýznamnější pokles výdajů nastal u výdajů za vodu, paliva a energie (- 2.531tis. Kč).

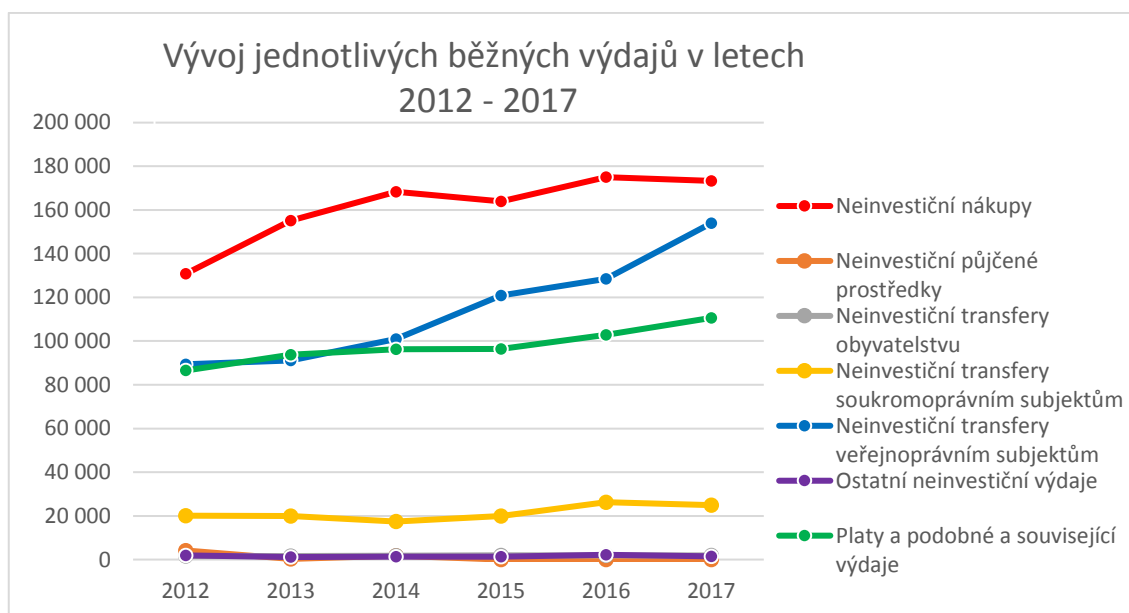
Neinvestiční půjčené prostředky, neinvestiční transfery obyvatelstvu a ostatní neinvestiční výdaje jsou stabilní a co se jejich výše týče, nepatří k podstatným položkám na straně běžných výdajů.

Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům, zejména neziskovým a podnikatelským subjektům jsou ve sledovaném období na celkem stabilní úrovni 20 – 25.000tis. Kč. Naopak neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní vykazují kontinuální růst, jedná se zejména o růst neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím, na které v roce 2012 vynaložilo město Břeclav 75.799tis. Kč a v roce 2017 to 138.490tis. Kč, což je o 62.691tis. Kč více.

Platy zaměstnanců a pojistné placené zaměstnavatelem výrazněji vzrostlo v roce 2013 (+ 7.304tis. Kč) ve srovnání s rokem 2012, poté byla výše výdajů na platy a související výdaje

na stabilní výši. Výdaje na platy začaly růst v roce 2016 (+ 6.432tis. Kč) v porovnání s rokem 2015 a růst pokračoval i v roce 2017, kdy platy vzrostly oproti roku 2016 o 7.793tis. Kč, tento vývoj je způsoben zvyšující se minimální mzdou, výbornou kondicí ekonomiky a tlaku zaměstnanců na firmy i stát se zvyšováním mzdy a platů.

Níže uvedený graf zobrazuje grafické znázornění výše popsaného vývoje běžných výdajů.

Graf 6 Vývoj jednotlivých běžných výdajů v období 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

7.4.2 Kapitálové výdaje

Tab. 14 Jednotlivé kapitálové výdaje v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Investiční nákupy a související výdaje	65 527	78 903	98 156	49 656	27 962	68 037
Investiční transfery	410	988	2 010	1 596	7 141	24 611

Jak můžeme vidět ve výše zobrazené tabulce, vývoj investičních nákupů a souvisejících výdajů je poněkud nestálý, v letech 2012, 2013 a 2014 byly kapitálové výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku, strojů, přístrojů a zařízení, dopravních prostředků výpočetní techniky a ostatního dlouhodobého majetku rostoucí. Po velkých investicích v roce 2014 zejména do budov, hal a staveb se investiční nákupy snížily na 49.656tis. Kč (rok 2015), resp. na 27.962tis. Kč (rok 2016), v roce 2017 došlo opět k navýšení a to zejména díky pořízení budov, hal a staveb ve výši 51.303tis. Kč.

Investiční transfery byly v období 2012 – 2015 na zanedbatelné úrovni 1 – 2.000tis. Kč, ale v roce 2016 město poskytlo investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím ve výši 7.141tis. Kč, růst investičních transferů pokračoval i v roce 2017, kdy město poskytlo Investiční transfery podnikatelským subjektům ve výši 9.750tis. Kč a Investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím ve výši 14.861tis. Kč.

7.5 Rentabilita města Břeclav

Následující tabulka zobrazuje výši hospodářského výsledku běžného období, vlastního kapitálu, celkových aktiv a celkových nákladů. Díky těmto položkám bylo možné vypočítat rentabilitu vlastního kapitálu, celkových aktiv a vynaložených nákladů v období 2012-2017.

Tab. 15 Jednotlivé položky účetních výkazů sloužící k výpočtu rentability v tisících Kč, rentabilita vl. kapitálu, celkových aktiv a nákladů v % v období 2012-2017, vlastní zpracování a výpočet dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hospodářský výsledek	44 426	37 623	16 816	8 091	-26 129	3 273
Vlastní kapitál	2 160 845	2 233 099	2 274 692	2 335 155	2 306 274	2 296 089
Celková aktiva	2 313 140	2 372 306	2 405 063	2 492 771	2 420 482	2 432 680
Náklady	360 570	403 325	425 062	464 578	494 788	510 578
Rentabilita vl. kapitálu	2,06%	1,68%	0,74%	0,35%	-1,13%	0,14%
Rentabilita celkových aktiv	1,92%	1,59%	0,70%	0,32%	-1,08%	0,13%
Rentabilita nákladů	12,32%	9,33%	3,96%	1,74%	-5,28%	0,64%

Vzhledem k tomu, že primárním cílem a posláním municipálního celku není tvořit zisk, ale mít vyrovnaný rozpočet, považuji rentabilitu vlastního kapitálu, celkových aktiv i nákladů ve všech letech sledovaného období, kromě roku 2016 za výbornou.

7.6 Likvidita města Břeclav

Následující tabulka zobrazuje výši oběžných aktiv, zásob, krátkodobého finančního majetku a krátkodobých závazků. Díky těmto položkám, bylo možné vypočítat běžnou, pohotovou a okamžitou likviditu města Břeclav.

Tab. 16 Jednotlivé položky účetních výkazů sloužící k výpočtu likvidity v tisících Kč, běžná, pohotová a okamžitá likvidita města Břeclav v % v období 2012-2017, vlastní zpracování a výpočet dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Oběžná aktiva	192 460	198 872	185 868	268 950	232 254	227 228
Zásoby	678	749	610	414	284	254
Krátkodobý finanční majetek	134 883	134 602	116 598	169 605	182 006	181 761
Krátkodobé závazky	101 899	106 110	58 557	96 223	60 377	62 285
Běžná likvidita	188,87%	187,42%	317,41%	279,51%	384,67%	364,82%
Pohotová likvidita	188,21%	186,71%	316,37%	279,08%	384,20%	364,41%
Okamžitá likvidita	132,37%	126,85%	199,12%	176,26%	301,45%	291,82%

Běžná, pohotová i okamžitá likvidita města Břeclav vykazuje ve všech sledovaných letech v období 2012-2017 výborné hodnoty, které se rok od roku zlepšují. V předchozí kapitole jsme viděli rentabilitu města Břeclav, která dosáhla v roce 2016 záporných hodnot, protože byl skutečný rozpočet města Břeclav schodkový, avšak běžná, pohotová i okamžitá likvidita dosáhla nejvyšších hodnot ve sledovaném období.

7.7 Zadluženost města Břeclav

Následující tabulka ukazuje vybrané finanční ukazatele hospodaření města Břeclav v období 2012 – 2017.

Tab. 17 Výše aktiv a vlastní kapitál v tisících Kč, podíl vl. kapitálu a celková zadluženost v % v období 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aktiva	2 313	2 372	2 405	2 492	2 420	2 432
Vlastní kapitál	2 160	2 233	2 274	2 335	2 306	2 296
Podíl vl. kapitálu	93%	94%	95%	94%	95%	94%
Celková zadluženost	7%	6%	5%	6%	5%	6%

Dlouhodobá zadluženost města Břeclav se pohybuje v rozmezí 5 – 7 % což můžeme považovat za výborný výsledek. Avšak v roce 2018 má v plánu město velké investice, které se

neobejdou bez načerpání dlouhodobého úvěru ve výši 59.970tis. Kč. Díky těmto cizím zdrojům odhaduji, že bude celková zadluženost města Břeclav na konci roku 2018 atakovat hranici 10 %.

7.8 Výhled hospodaření v roce 2018

Následující tabulka zobrazuje výši příjmů a výdajů schváleného rozpočtu pro rok 2018.

Tab. 18 Schválené příjmy a výdaje v roce 2018, vlastní zpracování dle Schváleného rozpočtu města Břeclav na rok 2018

Rok	2018
Příjmy	547 463
Výdaje	656 233
Saldo	-108 770

Rozpočet na rok 2018 byl schválen jako schodkový ve výši 108.770tis. Kč, současně bude město čerpat již dříve schválený úvěr ve výši 59.970tis. Kč. Město počítá s dorovnáním rozpočtu z přebytků z minulých let a z přijatých dotací.

Hlavními důvody značného schodku jsou plánované investice za 170.029tis. Kč, mezi které patří dostavba smuteční síně u městského hřbitova, výměna semaforů na průtahu městem, nové parkoviště u nemocnice, rozšíření parkoviště na bývalém autobusovém nádraží, kuchyně Domova seniorů, rozšíření hřbitova a pokračovat bude město i ve výstavbě asfaltových cyklotras na hrázích kolem řeky Dyje.

8 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ

Na základě provedené analýzy účetních výkazů a studia dokumentů, které mi poskytl Útvar interního auditu města Břeclav, představuje tato kapitola návrhy, které by po jejich aplikaci měly zlepšit hospodaření města Břeclav.

8.1 Návrh č. 1

Jako první je uveden návrh, který vyplývá z analýzy skutečných rozpočtů v období 2012 – 2017. V tomto období město Břeclav hospodařilo s celkovým přebytkem ve výši 109.069tis. Kč a tento přebytek spolu s přebytky minulých let je dlouhodobě udržován na základním běžném účtu územních samosprávních celků. V účetní závěrce roku 2017, byla položka v rozvaze „základní běžný účet územních samosprávních celků“ v celkové výši 165.860 tis. Kč. Vedoucímu odboru ekonomického a tajemníkovi finančního výboru byl představen návrh, vypsát pro banky výběrové řízení s následujícími požadavky:

1. běžný účet se zvýhodněným úročením, vklad cca 100.000tis. Kč
2. spořicí účet s výpovědní lhůtou 14 dní, vklad cca 30.000tis. Kč
3. spořicí účet s výpovědní lhůtou 365 dní, vklad cca 20.000tis. Kč

Každý podnikatelský, nepodnikatelský či municipální subjekt potřebuje být tzv. likvidní (moci kdykoliv disponovat se svými prostředky), aby mohl zaplatit dodavatelům materiálů, služeb, vody a energií, zaměstnancům a dalším, většina spořicíh účtů, které nabízejí alespoň uspokojivé zhodnocení ve výši 0,30 % p.a. je vázána výpovědní lhůtou. V praxi to znamená, že můžete s prostředky disponovat až po uplynutí výpovědní lhůty, která se pohybuje od 14 do 60ti dní. Proto jako první variantu navrhuji klasický běžný účet, na který není vázána žádná výpovědní lhůta. Tento běžný účet se od stávajícího běžného účtu, který město Břeclav využívá, liší tím, že na něj může banka nastavit zvýhodněné úročení. Drtivá většina běžných účtů, které banky působí na tuzemském trhu, nabízejí úročení svých běžných účtů na kterém je zůstatek vyšší 150tis. Kč ve výši od 0,01 % p.a. do 0,04 % p.a., avšak na běžném účtu s možností zvýhodněného úročení jsou banky schopny nastavit zvýhodněné úročení až 0,40 % p.a.. Výsledná úroková sazba zvýhodněného úročení se odvíjí průměrného ročního zůstatku. Vzhledem k tomu, že se jedná o běžný účet, se kterým bude město každý den nakládat, navrhuji počáteční zůstatek tohoto běžného účtu alespoň ve výši 100.000tis. Kč, aby bylo město schopno pokrýt každodenní potřeby a nebylo limitováno výší nebo výpovědní lhůtou.

Výše zvýhodněného úročení běžného účtu 5ti největších bank působících na tuzemském bankovním trhu:

- Komerční banka – 0,30 % p.a.
- Československá obchodní banka – 0,35 % p.a.
- Česká spořitelna – 0,28 % p.a.
- UniCredit Bank – 0,25 % p.a.
- Raiffeisenbank – 0,33 % p.a.

Nejvyšší zvýhodněné úročení běžného účtu nabízí ČSOB ve výši 0,35 % p.a., kterou s rozdílem 0,02 % p.a. následuje Raiffeisen Bank s výší 0,33 % p.a., Komerční banka je ochotna poskytnout zvýhodněné úročení běžného účtu ve výši 0,30 % p.a., Česká spořitelna ve výši 0,28 % p.a. a nejnižší možné zvýhodněné úročení běžného účtu je ochotna poskytnout UniCredit Bank a to ve výši 0,25 % p.a.

Kdyby se zastupitelstvo města Břeclav rozhodlo založit si běžný účet v UniCredit Bank, která by běžný účet úročila sazbou 0,25 % p.a., byla by výše ročního úroku ve výši cca 250tis. Kč. V případě, že by město Břeclav využilo služeb ČSOB, byl by jejich zůstatek úročen sazbou 0,35 % p.a. a výše ročního úroku by byla cca 350tis. Kč což je o 100tis. vyšší zhodnocení než v případě UniCredit Bank.

Jako druhou variantu jsem zvolil spořicí účet s výpovědní lhůtou 14 dní, na kterém doporučuji držet rezervu ve výši cca 30.000tis Kč. V případě, že se zůstatek běžného účtu bude blížit k 20.000tis. Kč, navrhuji vypovědět smlouvu o spořicím účtu a po uplynutí výpovědní lhůty bude navýšen zůstatek běžného účtu o 30.000tis. Kč. Zhodnocení tohoto typu spořicího účtu se pohybuje od 0,30 % p.a. do 0,38 % p.a. viz. níže:

- Komerční banka – 0,36 % p.a.
- Československá obchodní banka – 0,40 % p.a.
- Česká spořitelna – 0,35 % p.a.
- UniCredit Bank – 0,30 % p.a.
- Raiffeisenbank – 0,38 % p.a.

Třetí varianta je považována za dlouhodobou rezervu, kterou město nemá v plánu využít, její výše se může pohybovat od 10.000tis. do 20.000tis. Kč. Výše této dlouhodobé rezervy se bude odvíjet o výše plánovaných investic v horizontu jednoho roku. Pokud bude město plánovat významné investice, tak jako třeba v roce 2018, tato dlouhodobá rezerva finanč-

ních prostředků bude velmi malá nebo dokonce žádná. V případě, že město nebude mít v plánu zásadní investice, může být tato dlouhodobá rezerva 20.000tis. i více. Zhodnocení dlouhodobé rezervy, která bude držena na spořicí (termínovaném) účtu s výpovědní lhůtou jeden rok se aktuálně pohybuje v rozmezí 0,33 % p.a. do 0,55 % p.a., konkrétní nabídky bank působících na tuzemském trhu:

- Komerční banka – 0,48 % p.a.
- Československá obchodní banka – 0,55 % p.a.
- Česká spořitelna – 0,44 % p.a.
- UniCredit Bank – 0,33 % p.a.
- Raiffeisenbank – 0,51 % p.a.

Ke konkrétním nabídkám pěti největších bank působících na tuzemském bankovním trhu, byla využita spolupráce s právníčkou osobou s obratem 900.000tis. Kč/rok, která požádala banky o nabídky zvýhodněného úročení běžného účtu a spořicí účet s výpovědní lhůtou 14 a 365 dní.

V níže uvedené tabulce je znázorněno zhodnocení finančních prostředků v případě, že město Břeclav zvolí nejnižší nabídku, kterou ve všech případech poskytla UniCredit Bank.

Vedoucí odboru ekonomického a tajemník si tyto návrhy vyslechl a poté je přijal. Tyto konkrétní návrhy budou předneseny zastupitelstvu města Břeclav.

*Tab. 19 Zhodnocení finančních prostředků,
vlastní zpracování dle vlastních výpočtů*

Výše vkladu v tis. Kč	Úrok / p. a.	Výše ročního úroku v tis. Kč
100 000 000	0,25%	250 000
30 000 000	0,30%	90 000
20 000 000	0,33%	66 000
Zhodnocení vkladů celkem		406 000

Tento návrh byl vypracován díky zúžitkování zkušeností z korporátního bankovníctví a realizace tohoto návrhu přinese městu díky vysokým částkám vkladů ročně navíc 400 – 500tis. Kč.

8.2 Návrh č. 2

Další návrh souvisí s kapitolou **7.3.1 Daňové příjmy**, konkrétně tabulkou č. 8, která zobrazuje procento a počet dlužníků správních poplatků a procento úspěšnosti výběru nedoplatků dlužných poplatků.

Město se dlouhodobě potýká s vysokým procentem (10 – 11 %) dlužníků správních poplatků, konkrétně poplatků za komunální odpad a nízkou úspěšností výběru nedoplatků správních poplatků z minulých let (54,79 %). Vzhledem k tomu, že velká část dlužníků správních poplatků je sociálně slabší a pobírají od státu, resp. města přídatky a sociální dávky, navrhuji jako řešení tohoto problému následující:

1. Dlužníkům, kteří se s úřadem domluví, bude vystaven splátkový kalendář s maximální délkou 12 měsíců a budou jim odpuštěny penále za nezaplacené místní poplatky.
2. Poplatníkům, kteří v této věci s úřadem nekomunikují a nedomluví se na splátkovém kalendáři, bude nedoplatek zvýšen na trojnásobek. Pokud však ani tento krok nepovede k úspěšnému výběru nedoplatku, povede správce poplatku exekuční řízení na důchody, sociální dávky, mzdy a účty.

Aplikování tohoto návrhu má za cíl snížit vysoké procento dlužníků správních poplatků na minimum, zvýšit efektivitu výběru nedoplatků správních poplatků a přinést městu prostředky ve výši cca 1.000tis. Kč, které městu náleží.

8.3 Návrh č. 3

Z analýzy výročních zpráv města bylo zjištěno, že město investuje a v roce 2018 plánuje pokračovat v investování nemalých prostředků do budování asfaltových cyklostezek okolo řeky Dyje.

Vzhledem k tomu, že je Břeclav důležitým železničním koridorem a díky tomu je železniční infrastruktura na velmi vysoké úrovni, je škoda, že město buduje asfaltové cyklostezky pouze uvnitř města okolo řeky Dyje. Město má výbornou pozici, neboť tvoří trojúhelník Břeclav – Lednice – Valtice, což jsou hlavní obce Lednicko-Valtického areálu. Dle výše uvedeného navrhuji:

1. Spolu s městem Valtice a obcí Lednice investovat prostředky do vybudování asfaltových cyklostezek, které budou spojovat tyto 3 obce a povedou turisty po památkách Lednicko-Valtického areálu.
2. Investovat prostředky do marketingu a propagace těchto nově vybudovaných cyklostezek spojující město s perfektní železniční dostupností a památky Lednicko-Valtického areálu, např. prostřednictvím zážitkových portálů jako je internetový portál Kudy z nudy a prostřednictvím letáků, které jsou k dispozici všem cestujícím Českých drah, tato forma propagace může stát město minimální částku, protože České dráhy, které o prázdninách přicházejí o značnou spoustu cestujících studentů, uvítají tuto možnost jak navýšit počet cestujících a tím zvýšit tržby v období prázdnin, tudíž nebudou za propagaci požadovat plnou cenu.

Tato investice spolu s vhodnou propagací přinese městu velké množství turistů, kteří sem přijedou a budou zde nakupovat suvenýry, chodit do restaurací či jiných občerstvovacích zařízení, které díky většímu zájmu zákazníků zvýší své tržby a zisky a následně odvedou více daní, díky kterým se městu tato investice vrátí a do budoucna bude zisková.

8.4 Návrh č. 4

Čtvrtý návrh je navrhován na základě diskuze s vedoucí útvaru interního auditu o komunikační infrastruktuře a využívaných telekomunikačních službách městského úřadu. Město využívá pro telekomunikaci na svých úřadech velice zastaralé přístroje a telefonní infrastruktura je v havarijním stavu. Dalším problémem je, že dodavatel, který poskytuje internetové připojení městu Břeclav je společnost, která je v okolí města Břeclav dominantní co se pokrytí a kvality připojení týče a díky tomu si účtuje daleko vyšší cenu za internetové připojení než menší nebo soukromé subjekty.

Dle těchto zjištěných informací navrhuji:

1. Vypsát výběrové řízení na dodavatele nových telekomunikačních zařízení
2. Vypsát výběrové řízení na poskytovatele internetového připojení
3. Vypsát výběrové řízení na dodavatele a zároveň správce moderní telefonní infrastruktury

Ideálním řešením by bylo, pokud by město našlo dodavatele, který je schopný zajistit dodání a instalaci nových telekomunikačních zařízení, poskytovat městu Břeclav internetové připojení, vybudovat moderní telefonní infrastrukturu a zároveň se stane správcem této

nové telefonní infrastruktury. Vzhledem k rozsahu poptávané zakázky je možnost získat výraznou slevu, která se může pohybovat v řádu několika jednotek procent.

Tato investice je vzhledem ke stáří aktuální telefonní infrastruktury nezbytná a dříve či později ji bude muset město Břeclav zrealizovat. Realizace přinese městu úsporu na výdajích za telefonní ústřednu a elektrickou energii, protože nové a moderní telefonní zařízení jsou úspornější než původní a nemalou úsporu za internetové připojení. Odhadovaná úspora bude ve výši cca 300 – 400tis. Kč za rok.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo získat potřebná data a informace o hospodaření města Břeclav, tyto data a informace analyzovat, pojmenovat problematické části a připravit návrhy, které mohou do budoucna pomoci zlepšit hospodaření města.

Teoretická část této práce obsahuje souhrn podstatných teoretických poznatků, nezbytných pro zpracování práce tohoto zaměření. Objasňuje dělení veřejné správy, vedení a fungování obce, rozpočet a rozpočtovou skladbu a na závěr teoretické části se zabývá finanční analýzou a vybranými finančními ukazateli jako je likvidita a rentabilita.

Praktická část představuje socioekonomickou charakteristiku města Břeclav, detailně analyzuje jeho hospodaření, kdy rozebírá jednotlivé položky příjmů a výdajů, představuje výhled hospodaření města v roce 2018. Závěr praktické části obsahuje jednotlivé problémy zpracované do konkrétních návrhů směřujících ke zlepšení současného stavu. Je navržena efektivní alokace finanční rezervy pomocí produktů bankovního trhu. Byla navržena opatření, která mají vést ke snížení počtu dlužníků správních poplatků a zvýšit výběr nedoplatků správních poplatků minulých let. Dále je navrhována investice do vybudování cyklostezek, které spojí výbornou železniční dostupnost města Břeclav s památkami Lednicko-Valtického areálu a propagace této turistické trasy pomocí internetového portálu Kudy z nudy a pomocí letáků ve vlakových soupravách Českých drah. V neposlední řadě byla navržena investice do obnovy telekomunikační infrastruktury, nových a úsporných telefonních zařízení a doporučeno vypsání výběrového řízení na nového poskytovatele internetového připojení.

Práce byla vypracována pro město Břeclav, ale poznatky a řešení v ní obsažené, především část praktická, mohou sloužit jako podklady pro zlepšení hospodaření dalších obcí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Tištěné publikace

- [1] GRUBER, Jonathan. *Public finance and public policy*. 3rd ed. New York: Worth Publishers, c2011. ISBN 14-292-1949-1.
- [2] HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. *Veřejné finance*. Vyd. 3. Praha: ASPI, 2007. ISBN 9788073573010.
- [3] HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 2., dopl. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2007. ISBN 9788073572488.
- [4] HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 9788073800963.
- [5] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [6] KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2000*. Praha: Linde, 2000. ISBN 8072012509.
- [7] KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001 : (včetně textu zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o okresních úřadech)*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. ISBN 807201272X.
- [8] KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. ISBN 9788072016655.
- [9] KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2002. ISBN 8071797782.
- [10] LIENERT, Ian, *Where does the public sector end and the private sector begin?*. Washington, D.C.: International Monetary Fund, Fiscal Affairs Department, c2009. IMF working paper, WP/09/122. ISBN 9781452777313.
- [11] MÁČE, Miroslav. *Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. Finanční řízení. ISBN 8024715589.
- [12] MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. Vyd. 1. Praha: Orac, 2000. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 8086199231.
- [13] MATES, Pavel a René WOKOUN. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 8071751006.
- [14] MATRASOVÁ, Eva a Václav ŠLAUF. *Zákon o obcích (obecní zřízení) včetně prováděcích předpisů s komentářem*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Polygon, 2003. ISBN 8072730886.

- [15] OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. V Praze: C.H. Beck, 2011. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.
- [16] PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 9788021045118.
- [17] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 9788073576141.
- [18] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 9788073573515.
- [19] PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Vyd. 4., aktualiz. a rozš. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2014. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 9788086976280.
- [20] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. Finanční řízení. ISBN 9788024720975.
- [21] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 9788024756080.
- [22] PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. Finance (Grada). ISBN 9788024727899.
- [23] PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. Studijní texty (Vysoká škola aplikovaného práva). ISBN 8086775038.
- [24] RŮČKOVÁ, Petra a Michaela ROUBÍČKOVÁ. *Finanční management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. Finance (Grada). ISBN 9788024740478.
- [25] SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). ISBN 9788024740041.
- [26] SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba v roce ...: rozpočtová skladba, rozpočtová pravidla, vzory a směrnice k rozpočtu*. Praha: Acha obec účtuje, 2010.
- [27] SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-967-0.
- [28] VEBEROVÁ, Jana. *Řízení obcí*. Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-76-4.

Internetové zdroje

- [1] *Český statistický úřad: Veřejná databáze* [online]. 2018 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky>
- [2] *Frank Bold* [online]. 2018 [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://frankbold.org/poradna/kategorie/obce-kraje/rada/samostatna-prenesena-pusobnost>
- [3] *Město Břeclav* [online]. 2018 [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: <https://breclav.eu/>
- [4] *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 2016 [cit. 2016-04-30]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/>
- [5] *Monitor: Státní pokladna* [online]. 2018 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2017/obce/detail/00283061>
- [6] *Odborné semináře pro obce* [online]. [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <https://ucetniportal.cz/wiki/html?item=14336>
- [7] *Sdružení místních samospráv ČR* [online]. 2018 [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/34--prenesena-pusobnost-obce/>
- [8] *Slovácko: Úplný průvodce regionem* [online]. 2008 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.slovacko.cz/lokalita/314/>
- [9] *Štatistický úrad Slovenskej republiky: Slovstat* [online]. 2016 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.statistics.sk/pls/elisw/vbd>
- [10] *UrbiStat* [online]. 2016 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.urbistat.it/AdminStat/en/at/demografia/dati-sintesi/austria/40/1>
- [11] *Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny* [online]. 2018 [cit. 2018-02-25]. Dostupné z: <http://www.upsvar.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky>
- [12] *Zateplení a izolace domu v regionu Břeclav* [online]. 2016 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.breclav-izolace.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČSÚ	Český statistický úřad
CZ	Česká republika
SVK	Slovenská republika
AU	Rakousko
ŠÚSR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ÚPSVaR	Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny
MPSV	Ministerstvo práce a sociálných věcí
TAB	Tabulka
OBR	Obrázek
SVČ	Samostatně výdělečně činná
VHP	Výherně hrací přístroj
SR	Státní rozpočet
VPS	Veřejná pokladní správa
ÚP	Úřad práce

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Poloha města Břeclav, (Oficiální stránky Zateplení a izolace, ©2016).....</i>	<i>32</i>
<i>Obr. 2 Břeclavský zámek, (Město Břeclav, ©2018).....</i>	<i>33</i>
<i>Obr. 3 Znak města Břeclav, (Město Břeclav ©2018)</i>	<i>35</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Celkový počet obyvatel, vlastní zpracování (ČSÚ ©2017)</i>	33
<i>Tab. 2 Demografický vývoj obyvatelstva města Břeclav, vlastní zpracování (ČSÚ ©2017)</i>	34
<i>Tab. 3 Nezaměstnanost města Břeclav, vlastní zpracování (MPSV ČR ©2018)</i>	36
<i>Tab. 4 Schválené příjmy a výdaje v letech 2012-2018 v tisících Kč, vlastní zpracování (Výroční zprávy města Břeclav)</i>	37
<i>Tab. 5 Přehled skutečných příjmů a výdajů v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování (Výroční zprávy města Břeclav)</i>	37
<i>Tab. 6 Přehled jednotlivých příjmů v období 2012–2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	39
<i>Tab. 7 Přehled daňových příjmů v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	41
<i>Tab. 8 Procento a počet dlužníků správních poplatků a úspěšnost výběru nedoplatků minulých let, vlastní zpracování dle interního auditu města Břeclav</i>	42
<i>Tab. 9 Jednotlivé nedaňové příjmy v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	42
<i>Tab. 10 Kapitálové příjmy v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	43
<i>Tab. 11 Jednotlivé přijaté transfery v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	44
<i>Tab. 12 Výdaje města Břeclav v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	45
<i>Tab. 13 Jednotlivé běžné výdaje v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	46
<i>Tab. 14 Jednotlivé kapitálové výdaje v období 2012-2017 v tisících Kč, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	47
<i>Tab. 15 Jednotlivé položky účetních výkazů sloužící k výpočtu rentability v tisících Kč, rentabilita vl. kapitálu, celkových aktiv a nákladů v % v období 2012-2017, vlastní zpracování a výpočet dle účetních výkazů města Břeclav</i>	48
<i>Tab. 16 Jednotlivé položky účetních výkazů sloužící k výpočtu likvidity v tisících Kč, běžná, pohotová a okamžitá likvidita města Břeclav v % v období 2012-2017, vlastní zpracování a výpočet dle účetních výkazů města Břeclav</i>	49

<i>Tab. 17 Výše aktiv a vlastní kapitál v tisících Kč, podíl vl. kapitálu a celková zadluženost v % v období 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	<i>49</i>
<i>Tab. 18 Schválené příjmy a výdaje v roce 2018, vlastní zpracování dle Schváleného rozpočtu města Břeclav na rok 2018</i>	<i>50</i>
<i>Tab. 19 Zhodnocení finančních prostředků,</i>	<i>53</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1 Vývoj jednotlivých příjmů v letech 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	<i>40</i>
<i>Graf 2 Vývoj jednotlivých daňových příjmů v letech 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	<i>41</i>
<i>Graf 3 Vývoj jednotlivých nedaňových příjmů v letech 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	<i>43</i>
<i>Graf 4 Vývoj jednotlivých přijatých transferů v období 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	<i>44</i>
<i>Graf 5 Vývoj jednotlivých výdajů v období 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	<i>45</i>
<i>Graf 6 Vývoj jednotlivých běžných výdajů v období 2012-2017, vlastní zpracování dle účetních výkazů města Břeclav</i>	<i>47</i>

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: NÁZEV PŘÍLOHY